

САМОСТІЙНА УКРАЇНА

ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ, 1972

INDEPENDENT UKRAINE

ЮЛІЯН ГОЛОВІНСЬКИЙ

Підступно замордований польським окупантом
в вересні 1930 року в Бібрці біля Львова

ЧІКАГО — НЬЮ-ЙОРК

«САМОСТІЙНА УКРАЇНА»
Видає Видавнича Спілка в Чікаґо
Орган Центральної Управи ОДВУ
Головний Редактор Михайло Панасюк
Річна пенедплата 6 дол., окреме число 75 центів

INDEPENDENT UKRAINE
Edited by
Organization for the Rebirth of Ukraine
Editor in Chief Michael Panasiuk
Published by
Ukrainian American Publishing Co., Inc.
2315 W. Chicago Ave. ,Chicago, Ill., 60622
Yearly subscription $6, single copy 75 cents

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
«Самостійної України»
зложили по кінець липня 1972 р.

М. Яшко	дол. 10
Д. Яремчук	8
С. Домащук	5
С. Коцюба	5
М. Андрейко	4
П. Грицик	4
Я. Івасик	4
П. Шайда	4
Т. Я.	4
Д-р М. Суховерський	3
М. Алексевич	2
І. Іванчук	2

САМОСТІЙНА УКРАЇНА

XXIV ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ, 1972 Ч. 7-8(247-248)

Д-р Юліян Вассиян

МЕТАФІЗИКА

Метафізика це поезія розуму (духа). Той дух, що її творить, приймає її за правду, дарма що її елементи змісту й форми неспівмірні для решти світу. І взагалі правдивість метафізичних помислів лежить не в її об'єктивности, але в їх значенні як відповіді на основну вимогу духа. Як зродження питання, так і відповідь на нього відбуваються не в сфері звичайного досвіду, тільки на межі напруженого духового самопочуття і неспокійної таємничости предмету. Між наукою і метафізикою заходить навіть не різниця ступня, але вповні суттєва. Вони не стоять поруч себе, як дві розв'язки тої самої теми, з яких одна правдива, а друга помилкова. Про себе твердять обидві, що вони правдиві й неправдиві. Їх положення супроти себе характеризує не рівночасність у просторі, але наступність, сукцесія, в часі. Метафізика зачинається там, де наука не має можливости проявитися, куди вона взагалі не осягає своєю істотою. Те, що є основною прикметою науки, об'єктивність її тверджень, було б смертю для метафізики, що може віддихати й жити в атмосфері тайни.

Метафізичний настрій і творчість є особливим даром людського духа, що може проникнути глибше й осягнути вище — в обидвох випадках поза межі пересічного досвіду. Метафізика творить свій предммет якби з людського духа й суспільного досвіду в нову дійсність так, що дух входить у неї. Отже, це є щось інше від методичного досвіду, де предмет пізнано як об'єктивну дійсність так чи інакше самостійну, зовнішню супроти пізнаючого підмету. Не так у метафізиці. Тут підставою духового руху є власне духове ставання. А метавізичне пізнавання відбувається не на предметі, або не через конструкцію предмету, але як ростовий акт духа. Таким чином метафізика не є пізнанням дійсности, бо пізнання непізнавального є логічно собі протирічне. Метафізика це форма, це рід саме духового ставання. Було б, наприклад, попросту смішно пізнати Бога як абсолютну досконалість, а самому при тім залишатися недосконалою людиною. Пізнати якийсь об'єкт значить завжди опанувати його істоту знанням, а дуже часто і практично. Метафізика є доконечне проблемою поступного ходу вгору особистого духа; отже, рішальне тут завжди суб'єктивно-індивідуальне буття, що порушується в напрямі свойого абсолютного ідеалу — Божої досконалости. Отож метафізика є долею людського духа в найвищій потенції, т. зн. не тільки відносно питання, чим людина є в житті, але чим вона взагалі буде по смерти (після життя).

Що станеться зо мною — питається дух. Будучність, час, вічність — це форма метафізичної свідомости. Одночасно з питанням про свою абсолютну долю народжується людина метафізично, духово — подібно як колись родилася вона життєво, органічно, і освідомила собі цей факт значно пізніше. Так само живе людина довший час духово ще перед ясною свідомістю цього факту. Неоднозначні є відповіді на основне питання духа, певними є тільки напрям і

саме прямування. Бо своє майбутнє бачить людина очима своїх думок, бажань, настроїв, очима свойого теперішнього життя, повного різноманітности, однак іти до нього можна тільки одним шляхом і це й є власне єдиноправдивий, — на ньому стається доля духа.

Направду панівний людський світогляд неподібний до низки світоглядів, відомих в історії культури. Треба приглянутися засадничим мотивам життя індивідуального й суспільного, щоб пізнати справжні рушії людських учинків. Суцільність їх — була б тим світоглядом людини, який вона насправді проводить у життя, краще, — який такі, а не інші рішення й рухи людської волі. Зрозуміло, що людина не потребує собі окремо будувати світогляду для того, щоб жити, бо має його в найбільш первісній, в абсолютній формі, — в своїй крові, в інстинкті, в мудрості цілого свого організму, того найвищого чуда природи, якого вона навіть ще не в силі гідно подивляти, не то його перевищити. Тактика життя дана безпосередньо в організмі і не потребує для себе ніякої законодатньої чинности духа. Це т. зв. іраціональнний життєвий гін, саме буття, якась корінна підметність, що її не можна в нніякий спосіб випередити. Що може тут помогти світогляд, сам будучи твором тієї неперебіжної основи? Без сумніву, духовий світогляд має в собі елемент причини-основи, але ділати на основу не може; отже, творчість його функцій лежить у напрямі духового росту — в майбутньому. Але тому також згадана мудрість життя, цей іманентний «світогляд» організму, ця тактична біологічна максима замкнена в круговороті органічного життя як його рушійна засада поза нього не виходить — в царину духа не сягає. Історія вже нераз дала відчути в дуже яскравій формі, що життя пливе вперто своїм річищем і зносить зо свого шляху всі штучні греблі, що хочуть його стримати, або навіть заперечити. Яка безсильна проповідь духової чистоти, — коли вона звертається проти гріховности тіла, більше уявленої, ніж дійсної. Заперечування існуючого є капітуляцією духа, коли воно не є перемогою існуючого стану. Життя не перемагається його запереченням, — це було б безсиллям, але виростом з нього в нову форму буття. Подібно і навпачні спроби знасилувати духове життя і його вартості фізикально-біологічними інтерпретаціями є видовищем відразливого простацтва. Як матеріялізм, так і натуралізм намагалися бачити духову дійсність як масив безвладної матерії і замість високого мистецтва виплеканих форм творили брудними руками примітиви плосколобих дикунів. Матеріялізм усе любувався в плебейській нечситоті, в хаотичній неоформлености і взасаді духового лінивства, що на його мові називалося принципом «найменшої енергії». Пророчистий символ для спростачування і нівеляції — тих передови хзасад матеріялізму.

Людина не існує самітньо, вона постійно і з усіх боків оточена аврою світу. Науково вона висловила це своє положення признанням світу своєю передумовою, основою. Той зовнішній світ не зникає для метафізики як змислова омана, але й не твердне в її очах у єдину субстанцію правдивого буттв. Світ належить до духа як незнищимий образ руху форм у його свідомості, — тому він обходить метафізику так само, як сам духовий підмет.

Природознавчий світогляд доводить душу на беріг життя і стає. Де кінчаться обриси змислово спостережних форм — кінчиться світ; за ним нема нічого. Блукаючи в зачарованому колі досвіду, людина мимоволі тратить почуття своєї духової особовости. Увага постійно слідкує за рухами предметів і подіями в зовнішньому полі зору та привикає до того ладу так дуже, що не признає поза ним ніякого іншого. Дійсними є тільки бачені, дотикальні предмети, бачення саме є вже «лише» суб'єктивне, функціональне подразнення окремої частини нервної системи і воно не має тривкого значення. Природознавство не питається, чим є духовий суб'єкт після кількадесяти літ безнастанного подразнення нервної системи, що на мові психології означає історію духового життя світу і його сни про майбутність. Природознавство не знає ні істоти предмету, ні підмету. Метафізика виходить з абсолютности духового суб'єкту, що вимагає рівнорядного зглиблення сутті предмету. Та найголовніша різниця між природознавством і метафізикою та, що природознавство устійнює між явищами причиновий зв'язок у формі спостережній органами зовнішнього досвіду і висновками думання а метафізика виходить з внутрішнього стану духа й поступає в напрямі його динаміки, чого висловом може бути тільки ідея цілі. Природознавчий світогляд намагається перетворити цілий світ разом з людиною в систему об'єктивности, для якої устроєвою є засада причиновости, що в'я-

же в цілість усі атоми досвіду. Ідеалом природознавчого пізнання є годинниковий механізм, коли йдеться про змислову наглядність дійсного світу, а математична формула, коли йдеться про засаду природознавчої конструкції закономірностей між явищами. Механічна функціональність і статична однозначність числа як вислів постійности, спокою — ось критерії природознавства. Недаром формальна досконалість математики зганяє сон з очей природознавців, коли їм важко доводиться висловити свої висліди математичними формулами. Навіть такий критичний і автономний Кант не міг опертися переможній суґестії аполлінській величності математичного числа і скорився їй. В клясичному природознавстві зникає людина, життя, дух, Бог, а їх місце займають виміри ,координати, формули, функції, аксіоми, закони. Ортодоксійно настроєні природознавці здрігаються і перед тими формальними поняттями, що заносять небезпечним запахом антропоморфізму. Вони найрадше вжили б замість слів і понять якихсь гієрогліфічних знаків, щоб прогнати з науки нестерпні залишки людського суб'єктивізму. Як видко, то природознавство допрацювалося, як кожна інтелектуалістична течія, до до своїх власних засад правовірности і це не важко зрозуміти, коли подумати, що людина не може обійтися без культу, в який вливаються релігійні зворушення його душі. Природознавці зробили зо своєї науки — храм, овіяний сакральним настроєм визнавців. На тій же основі навіть атеїзм не позбавлений ознак релігійности, ба навіть фанатизму.

Метафізика вправді починається там, де стає наука, однак основою її праці не є здобутки наки в їх оригінальній формі тверджень, але щонайбільше хіба як матеріял для нового оформлення. Істотно — метафізика не продовжує науки, чи пак її теми, тільки відкриває таємничий серпанок, якого не пощастило підняти різним спробам науки. Відомо, що цього не може зробити вона засобами науки ,але якимось цілком іншим способом, що робить метафізичні висновки основнорізними від наукових. Форма особовости підмету є її основним законом, т. зн постійним критерієм її означень. Вона шукає в усьому істоти, а істота може бути тільки підметова, чинна, безпосередня, особова. Будучи вченням про сутність, метафизика спричиняє, що під її дотиком усе немов перемінюється з предмету в підмет і світ з велетенського механізму звільна оживляється чарівним діланням живих форм у безліч самодіяльних організмів, обдарованих інстинктом, почуттям, волею і розумом. Найбільше диво між тим усім, людська самосвідомість начинає шукати в світі за своїм праобразом. Метафізика власне є тою містичною тягою душі над беріг духового моря, щоб у ньому знайти свою батьківщину. Премогутня інтуїція духа раз на все визначує напрям свого долевого прямування, в якого безконечній перспективі далечіні й часу вона наче б добачувала величні обриси лиця Бого-Господа.

Метафізика й релігія в переважній частині покриваються, але загально метафізика являється ширшою: вона охоплює шукання істоти всіх речей, в той час як релігія концентрується на абсолюті і зо становища Бога, згори — пояснює світ і людину. Метафізика — навпаки. Це найбільша між ними різниця.

Коли істота є ціллю метафізики, то ясно, що наука не може перейняти цього завдання. Бо схопити істотне можна інтуїцією, свойого роду вжиттям у предмет, чого ніколи наука не хоче прийняти, добачуючи в цьому небезпеку антропоморфізму.

Л. К.

ЗА ЗАКРІПЛЕННЯ ОСЯГІВ І НОВІ ЗДОУТКИ ОДВУ

Кожний звичайний З'їзд Організації Державного Відродження України — це в першу черґу форум для зведення підсумків осягів і невдач, позитивів і неґативів на шляху діяльности пройденої каденції. Очевидно, у роботі всякої організації існує в меншій чи більшій мірі тяглість, а тому кожна новообрана Управа продовжує діло, що його розпочали й не завжди викінчили попередники, Не завжди вдається новообраним органам увести інновації, не завжди вдається їм впровадити новий і кращий стиль праці та й не завжди вдається їм виконати всі взяті на себе обов'язки.

Нема в тому ніякого дива, бо в наших обставинах члени керівних органів кожної організації виконують свої функції добровільно, часто не

маючи до диспозиції навіть достатніх коштів на найпотребніші речі, а зокрема ведуть вони всю свою діяльність тільки у вільному часі від щоденних обов'язків, скерованих на заробіток на щоденний хліб для родини. Роблять вони все це тільки з почуття обов'язку супроти Української Справи, з почуття обов'язку супроти поневоленого Українського Народу та з почуття обов'язку супроти зорганізованої Української Громади в країні поселення.

Не інакше, очевидно, мається справа й із чоловими й передовими діячами ОДВУ та й з патріотичним рядовим членством. Кожний виконує свої обов'язки на стільки до цього спонукує його власне сумління та на скільки дозволяють йому на це його родинні, працівні й маєткові обставини. Доводиться подивляти живих ще між нами Піонерів ОДВУ, які й до сьогодні в меншій чи більшій мірі активні в рядах ОДВУ, не зважаючи на нераз надто складні й несприятливі обставини в минулому. От, бачимо ми з приємністю жваву й активну участь у діяльності ОДВУ обидвох Почесних Голов Центральної Управи ОДВУ, тобто проф. д-ра Олександра Грановського й інж. Степана Куропася! З приємністю бачимо конструктивну участь у праці Центральної Управи також Основоположника ОДВУ, друга Володимира Різника, який вже сорок три роки свойого життя віддав праці ОДВУ, а тепер керує так успішно Оселею ім. Олега Ольжича! Нам приємно бачити серед активних діячів ОДВУ, піонерів інж. Івана Харамбуру, Івана Поповича, Степана Ковальчука, Степана Коцюбу й ряд інших, зокрема членів їх родин!

Вже сам факт участи їх у діяльності ОДВУ впродовж майже сорок п'яти років вказує на те, що цілі й завдання ОДВУ мусять бути дуже шляхотні, за які варто послідовно змагати! І дійсно, цілі й завдання ОДВУ дуже шляхотні, бо йдеться не про менше, ані не про більше тільки про допомогу в боротьбі українського народу за його повне визволення з московсько-большевицької неволі! А що може бути більше шляхотне від боротьби за свободу народу й гідність людини у державі вільного народу?!

Очевидно, що тільки організація із великими й шляхотними цілями й зайданнями змогла перетривати всякі перешкоди й переслідування, лише її великі й шляхотні цілі й завдання зберегли в рядах ОДВУ її кращих членів, і тільки її великі й шляхотні цілі й завдання притягнули в ряди ОДВУ тисячі нових членів, які постійно приходять у заміну тим, що відходять у вічність, або тим, які з тих чи інших причин здеактивізувалися.

Ті шляхотні цілі й завдання, що їх сформулювали для ОДВУ її Основоположники перед майже сорок п'ять років тому, влили в ряди ОДВУ тих українців, які активно боролися за Волю України на рідних землях, але по приході большевицького безоглядного терору були змушені покинути Батьківщину й знайшли захист у гостинній і вільній землі Вашинґтона. Це ОДВУ перед роком величаво відзначила 50-річчя Української Військової Організації, зібравши на Оселі ім. Олега Ольжича біля 90% живучих ще й перебуваючих на терені Америки й Канади колишніх членів УВО. Для членів УВО не чужою Оселя ім. О. Ольжича, бо ж ряд їх таки приступило в члени ОДВУ, щоб у легальний спосіб боротися за здійснення тих ідеалів, за які доводилося їм колись боротися на Рідних Землях конспіративно. Бо ж, основні цілі й завдання їх тотожні, хоч і методи різні! Тому то колишні члени УВО й ОУН почувають себе немов у одній родині в рядах ОДВУ.

А хто з нас не пригадує Величавого Здвигу в сорокріччя Організації Українських Націоналістів в Дітройті, що його підготовила ОДВУ й УНО Канади, при колосальному вкладі праці ред. Михайла Панасюка, д-ра Дениса Квітковського, Любомира Кузика, інж. Я. Вариводи та ряду інших активних членів ОДВУ, очолюваної тоді проф. дром Б. Гнатюком?! Очевидно, що був це цементуючий Здвиг! Був це Здвиг, який заповнив серця всіх учасників радістю, оптимізмом і заохотою до дальшої праці! Не меншим оптимізмом і заохотою до дальшої послідовної і конструктивної праці наповнив серця й минулорічний Здвиг в честь бувших членів УВО на Оселі ім. О. Ольжича! Хто не пригадує зворушливі промови й зустрічі колишніх УВОістів?! Хто не пригадує зворушливого відкриття і посвячення символічної могили з дубовим хрестом «на вічну славу Українському Революціонерові»?

Зійшлися на цій знаменній зустрічі майже всі колишні друзі, побратими по зброї з УВО, які в сучасну пору часом навіть належать до різних середовищ! Але — звела їх до Лігайтону та велика й шляхотна спільна ідея, ідея боротьби

за визволення України. Звели їх спільні переживання в активній боротьбі проти ворогів України, звело їх на Оселю ім. О. Ольжича гаряче бажання переконатися, що є активні переемники, а одним рам'ям цих переемників є Організація Державного Відродження України, очолювана д-ром Богданом Шебунчаком. Це теперішня Центральна Управа ОДВУ побудувала перший того рода пам'ятник для Українського Революціонера! Крім Голови, д-ра Б. Шебунчака, львину частину тягару підготовчої роботи перевели друзі Володимир Різник і Роман Шраменко, інж. Михайло Белендюк і проф. Мирон Куропась! Вони дали доказ переемництва прапору боротьби іншими методами!

***

Українська еміграція має дуже давню історію. Нераз ставимо собі питання, що сталося із виходцями з Рідних Земель по програній війні України, під проводом гетьмана Івана Мазепи з Петром Жорстоким московським? Що сталося з еміграцією Пилипа Орлика? Чи збереглися їх нащадки, де вони й у якій мірі продовжують діло великого Орлика?

Заробітчанська еміграція з четвертої четвертини минулого сторіччя, яка приїхала до Америки, Канади, Бразилії та інших країн дала ясний доказ живучости, бо створила вона свої церкви й поклала підвалини під наші основні організації, братські запомогові союзи! Це її історичної ваги вклад! Вона ж поклала основи під організоване життя української спільноти, зокрема коли говоримо про Америку й Канаду! На цих основах, на базі організованих парохій, різних організацій при церквах і парохіях, чергові хвилі української еміграції розгорнули різні ділянки українського суспільно - громадського, культурного та господарського життя.

Учасники програних Українських Визвольних Змагань, для яких не стало місця на рідних землях, розчетвертованих большевицькою Москвою, загарбницькою Польщею та дрібноімперіялістичною Румунією та Чехо-Словаччиною, вперше стали організувати товариства з виразно політичними ціллями. До найпередовіших організацій із політичними ціллями перед вибухом другої світової війни в Америці була Організація Державного Відродження України з її Братніми Організаціями — Українським Золотим Хрестом і Молодими Українськими Націоналістами. До ОДВУ горнулися в першу чергу всі бувші старшини, підстаршини й вояки колишньої Армії Української Народної Республіки та Української Галицької Армії. Це ідея продовжування боротьби за визволення України об'єднала їх тисячі миль від рідних осель у спільні Відділи ОДВУ! До них долучувалися інші свідомі українці, в грудях яких билося щире українське серце! ОДВУ росла й розвивалася!

Несприятлива коньюнктура підчас другої світової війни не змінила ситуації. Правда, прорідли ряди ОДВУ, УЗХ і МУН! Чимало членів поклало голови в боротьбі проти тоталітарного нацизму та його спільників! Дехто знеохотився, коли побачив, що ів другій світовій війні не вдалося українському народові визволитися і відродити свою власну суверенну й соборну, народоправну Українську Державу. Очевидно, що й шикани з боку прокомуністичних елементів мали свій відохочуючий вплив. Та вірні сини тієї великої та шляхотної ідеї, для реалізації якої ОДВУ була покликана до життя — при активній співучасти сл. п. полк. Євгена Коновальця, полк. Романа Сушка, ген. Віктора Курмановича й зокрема Омеляна Сеника-Грибівського — і по війні розгорнули діяльність ОДВУ.

По війні, саме в Чікаго розгорнуто діяльність ОДВУ. Саме в Чікаго розпочали друзі інж. С. Куропась і Володимир Шемердяк видавати циклостилем журнал «Україна», нав'язуючи до однойменного органу ОДВУ з часів 1939-40 рр., редаговано тоді активним діячем ОДВУ, ред. Володимиром Душником. Це в Чікаго цей журнал розвинено в місячник «Самостійна Україна» й виходить він уже 25-й рік, як орган ОДВУ, в останньому десятиріччі безперебійно редагований Михайлом Панасюком й тепер адміністрований д-ром Андрієм Гаєцьким.

Не диво ж, отже, що члени 2-ого Відділу ОДВУ ім. Олега Ольжича, на чолі з проф. д-ром Юрієм Мачуком, та 52-ого Відділу ім. Омеляна Сеника-Грибівського старанно приготовляються прийняти учасників цьогорічного Звичайного З'їзду, що відбудеться у днях 16-17-ого вересня 1972 р. в Чікаго. Членство ОДВУ в Чікаго відчуває вагу цього З'їзду, бо це ж З'їзд у тязі п'ятого десятиріччя існування та діяльности ОДВУ, що, очевидно, зобов'язує! Членство ОДВУ очікує багато від цього З'їзду, а зокрема очікує воно ясного устійнення позицій до ряду організованого суспільно - громадського життя.

***

Як згадував у своїй статті п. н. «Підготовляє-

мося до З'їзду в дусі єдности й успіхів» Петро Надтисянський в останньому числі «Самостійної України» (Рік XXIV, ч. 6(246) за червень, 1972), теперішня Центральна Управа ОДВУ, очолювана Головою д-ром Богданом Шебунчаком зробила чимало позитивного в часі своєї теперішньої каденції. Зокрема покладено в тій статті наголос на старанне виконання постанов останнього З'їзду ОДВУ в найважливіших справах практичної діяльности ОДВУ. Реґулярні засідання Центральної Управи були дуже ділові й приємні для їх учасників, спокійні й товариські. Заступник Голови й Господарський Референт, друг Володимир Різник із своєю дружиною Павлиною, присвятилися справам господарювання на оселі ім. Олега Ольжича й зробили там чимало корисного для цілости ОДВУ. Заступник голови й Пресовий Референт, друг д-р Денис Квітковський, подбав про спеціяльне число «Нового Шляху» в Канаді, присвячене 50-річчю УВО саме тоді, коли Підготовчий Комітет ОДВУ, очолюваний генеральним секретарем Романом Шраменком, влаштував величаве відзначення 50-річчя УВО й уможливив Товариську Зустріч бувших членів УВО Америки й Канади на Оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні.

Крім ретельного полагоджування кореспонденції, писання протоколів і виконування іншої канцелярійної роботи в Централі ОДВУ, Роман Шраменко допомагав Організаційному Референтові в організуванні нового Відділу ОДВУ на Флориді та в організації Крайового З'їзду МУН-у, що його фінансувавла Центральна Управа ОДВУ. Фінансовий референт інж. Михайло Белендюк та скарбник проф. Степан Стецик прибудуть на З'їзд із чи не найоптимістичнішими фінансовими інформаціями, які коли-небудь були подавані на З'їзді в останніх двох десятиріччях діяльности ОДВУ!

Теперішні органи Централі ОДВУ прибудуть на З'їзд із ще одним ретельно виконаним взятим на себе обов'язком. Від років була мова про потребу упорядкувати Статут ОДВУ, тобто про потребу підготови відповідного проєкту усистематизування існуючих постанов і внесення змін до Статуту, щоб він відповідав вимогам сучасних потреб ОДВУ. Як довідуємося, Голова Органзаційного Трибуналу, в якого компетенції на підставі існуючого Статуту є подавання внесків на зміни в Статуті, підготовив проєкт тих змін. Проф. д-р Петро Стерчо саме розіслав іншим членам Товариського Суду опрацьований ним проєкт нового Статуту для подання їх завваг і повного узгіднення. Рівно ж члени Центральної Управи мають дістати копії цього проєкту, щоб і вони могли подати свої завваги й у той спосіб прийти на черговий З'їзд із вповні узгідненим проєктом усучасненого Статуту ОДВУ.

Отже, під цим оглядом зроблено також великий крок уперед. Дехто любить казати, що, мовляв, не в Статуті справа, якщо ідеться про справність діяння Організації, а в людях... Аби люди були! Люди охочі до конструктивної праці! Люди з новими помислами, з новими методами праці, з новою притягаючою силою для молодшого покоління! Це так і ні! Ми ж бо є орґанізацією, що базована на всіх зобов'язуючих правних приписах, а не організацією, керованою сваволею окремої людини або гурта людей! Тому то й справа наявности усучасненого Статуту, який вказував би ясно на права й обов'язки кожного органу та членства, не маловажна! У всякій організації, базованій на праві, член знає завжди, на чому стоїть і може до того відповідно пристосуватися. В організаціях чи державах, базованих на самій тількі волі «провідника», одиниця ніколи не може знати, що законне, а що ні, бо ніколи не знає вона, яка буде сваволя в тій чи іншій хвилині «провідника»!

Тому-то для повної упорядкованости взаємовідносин поміж членством і органами Централі, як також поміж Централею і Відділами та Делеґатурами, збір таких правних норм необхідний. Під цим оглядом, теперішні органи Центральної Управи заслуговують на загальне признання! Знаючи систематичність думання та прецизність вислову автора проєкту Статуту, проф. д-ра Петра Стерча, віримо, що З'їзд матиме на своїх руках документ, яким він зможе гордитися.

***

Як відомо, праці З'їзду передбачено всього на два дні. З того другий день припададе на неділю, тому години праці З'їзду будуть досить обмежені. Добре зробила Центральна Управа ОДВУ, що вже заздалегідь іменувала передз'їздові комісії для опрацювання певних ділянок, що будуть предметом розгляду учасників З'їзду. Зокрема має велике й відповідальне завдання Резолюційна Комісія, тимчасово очолювана Заступником Голови д-ром Денисом Квітковським, бо резолюції та постанови З'їзду по-

винні охопити широкий діяпазон проблематики, яка в меншій чи більшій мірі відноситься до ОДВУ, як цілости, або до членства ОДВУ, як членів української спільноти. Фінансово-Господарська Комісія, на чолі з Фінансовим референтом інж. Михайлом Белендюком, має відповідальне завдання предложити З'їздові свої пропозиції відносно дальшої розбудови Осселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, фінансування появи «Самостійної України», придбання достатніх фінансових засобів на ведення всієї діяльности ОДВУ, як також спосіб співдії з братньою організацією ОДВУ, Українським Визвольним Фондом, очолюваним д-ром Володимиром Михайловим, по лінії збірки фінанссових зассобів для піддержки різних починів по лінії визвольної боротьби українського народу.

Номінаційна Комісія, очолювана другом Володимиром Різником, а в склад якої входять друзі: мґр. Микола Яшко з Чікаґо, Петро Ґенґало з Філядельфії і Іван Попович із Клівеленду — має розважати потреби ОДВУ на чергові два роки й запропонувати З'їздові кандидатів до Центральної Управи, Контрольної Комісії та Товариського Суду. Номінаційна Комісія не повинна мати поважніших труднощів, бо теперішня Центральна Управа має за собою ряд поважних осягів так внутрі ОДВУ, як і в своїй діяльності назовні. Людей конкретної праці треба перевибирати, керуючись добром розвитку ОДВУ!

Очевидно, З'їзд повинен вирішити ряд справ діяльностевої натури. У відміну від попередніх З'їздів, кожна діюча передз'їздова Комісія повинна серійозно поставитися до свойого завдання супроти учасників З'їзду й прийти на З'їзд із пропозиціями відносно конкретного змісту й метод дальшої діяльности ОДВУ. Комісії повинні оминати загальників, а говорити конкретною і зрозумілою мовою, тобто: ЩО робити, ЯК робити і КИМ робити, як також ЧИМ фінансувати кожний почин! Здається нам, що намітивши конкретний плян діяльности й методи реалізації, Відділи ОДВУ дістануть конкретні вказівки, чим заповнити програму свойого існування, а тим самим зможуть вони затруднити членів Відділу працею, що дасть кожному далеко більше вдоволення, як часте бездільство.

З'їзд буде мусіти застановитися також над проблематикою дальшого розвитку всієї Української Громади в Америці та над вкладом ОДВУ в її діяльність. ОДВУ ж бо не є самоціллю! Цілі й завдання ОДВУ ясні! Вони великі й шляхотні супроти самого українського народу! Але ОДВУ не діє осамітнено, в порожнечі. ОДВУ діє в народній гущі організованої української національної спільноти в Америці, серед якої діють різні інші організації, яких цілі й завдання часто збігаються, а деколи й у дечому розходяться із цілями й завданнями ОДВУ. З'їзд мусить докладно унапрямити розвиток діяльности ОДВУ, що внесе в ряди Організації ясність, а ясність усуває всякого рода непотрібні тертя й непорозуміння.

З'їзд мусітиме докладно й недвозначно визначити межі взаємовідносин ОДВУ з іншими рівнорядними організаціями та з надрядною централею української спільноти в Америці, Українським Конґрессовим Комітетом. Це тим більше, що три тижні по З'їзді ОДВУ відбуватиметься черговий Конґрес Українців Америки, в якому ОДВУ із своїми Відділами та Братніми Організаціями повинна взяти якнайактивнішу участь, висилаючи на нього якнайчисельніші делеґації з кожної закутини, де діє ОДВУ. На той Конґрес повинні ми прийти із ясно визначеними цілями й завданнями, без усяких хитань і коливань, та без усяких неясностей чи навіть розбіжностей в думках і діянні. На розгляд того рода важливих справ, З'їзд буде мусіти мати досить часу! Не вільно лишати недоговорености! Тому делеґати повинні прийти на З'їзд зазнайомлені з ситуацією на терені Українського Конґресового Комітету, і то зазнайомлені з реальною дійсністю, а не вірити різним злонаміреним вигадкам.

Бажаючи добра й розвитку УККА в його праці для добра організованої української національної спільноти в Америці та в його вкладі в допомозі визвольній боротьбі українського народу на рідних землях, ми завжди шукатимемо шляхів до покращання діяльности, справнішого діяння його органів і сприятимемо збірці Народного Фонду. Одночасно нас ніщо не повинно стримувати від вказування на річеві й суттєві недоліки, радячи одночасно як саме краще було б все це недомагаюче робити.

З'їзд повинен також устійнити головні напрямні для співпраці Відділів і Делеґатур із місцевими організаціями української громади у всенародних починах. Немає сумніву, що члени ОДВУ, як громадяни, як також Відділи ОДВУ повинні чинно підтримати кожну позитивну

справу та повинні співдіяти у всіх загально-українських національних імпрезах. Здається, що навіть у цьому відношенні часом бувають неясності, тому треба все це ясно унапрямити.

Було б не на місці не згадати потребу скріпити духа взаємної пошани поміж членами ОДВУ та плекання гармонійної співпраці на базі ясних і устійнених всіх зобов'язуючих позицій. У Статуті ОДВУ виразно підкреслено, що член має право на моральну підтримку з боку ОДВУ та його членства. Було б добре щораз більше наголошувати цей момент і таки вводити його в життєву дійсність. Очевидно, пошанування цієї постанови заощадило було б не одному членові Центральної Управи немало нервів, здоров'я й охоти до праці! Ми ж бо працюємо в ОДВУ з почуття національного обов'язку! Одинокою винагородою для нас є почуття добре виконаного обов'зку й осягнення успіху. Це вдоволення, пов'язане з товариськістю друзів, членів ОДВУ, може не одного заохотити до праці, з чого й для справи буде чимала користь.

Коротко кажучи, черговий З'їзд буде мусіти бути дуже діловий. Праці передз'їздових Комісій повинні бути викінчені перед З'їздом й передані вибраним З'їздом Комісіям для бази своєї діяльности та предложення продуманих постанов для ухвали З'їздові. Взаємна пошана поміж делегатами повинна відодбразитися серед усього членства у Відділах по З'їзді, а відроджена дружня атмосфера повинна дати надхнення до більш активної діяльности.

Ми віримо, що З'їзд перевибере до керівних органів ОДВУ випробованих членів, які виказали успіхи в діяльності, а зокрема відомі із своєї працьовитости й загальної пошани серед широких кругів членства й загалу українського громадянства. Під цим оглядом, теперішня ЦУ, на чолі з д-ром Богданом Шебунчаком, в часі останньої каденції безперечно дала доказ цих кваліфікацій.

Приготуймо себе до участи в З'їзді зокрема в дусі єдности, солідарности й конструктивного вкладу в його праці! Якщо кожний з нас прибуде на З'їзд з таким наставленням, залишаючи всі особисті непорозуміння за порогами заль нарад З'їзду, то черговий Звичайний З'їзд ОДВУ в Чікаґо буде одним із найуспішніших по другій світовій війні. Тільки тоді виконає він своє завдання супроти великих і шляхотних цілей і завдань, для яких ОДВУ була покликана.

В цьому дусі бажаємо всім учасникам чергового З'їзду ОДВУ якнайкращих успіхів.

М. П.

НОВІ ШЛЯХИ МИРЯНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО РУХУ

Як вже напевно нашим читачам відомо, в днях 17-18 червня ц. р., відбулася в Чікаґо конференція крайових центральних Організацій ЗСА в справі Помісности й Патріярхату Української Католицької Церкви. У висліді цеї конференції постала Рада Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви на чолі з Президією в складі: Михайло Панасюк — голова, заступники голови: д-р Юрій Городиловський, д-р Олександер Білик, др Богдан Олесницький, секретар — Микола Денисюк.

Так перед, як і після конференції, доводилося і доводиться чути різні критичні голоси про цю небуденну, на нашу думку, подію. Намагаючись аналізувати усякого рода завваження, перш усього постараємося неузгляднювати су'єктивні елементи, як от перечулені амбіції чи маловажні а то й смішні поголоски та чутки.

Ми думаємо — кожному сьогодні ясно, що українське національне життя має шанси найдовше витривати при Українських Церквах взагалі, а Українській Католицькій Церкві зокрема. Самозрозуміло, при одній умові: якщо вони будуть українські - помісні. У світлі цього, логічним є, що відповідальні за суспільно громадське життя в ЗСА, рішаються на об'єднану й повну допомогу церковній Ієрархії цю помісність розбудувати так вертикально, як і горизонтально, включно з її завершенням Патріярхатом.

Хоч справа Патріярхату Помісної УКЦеркви є, на нашу думку, майже чисто політичною справою, цей елемент аж ніяк не можна штучно приписувати заходам крайових суспільно - громадських Організацій ЗСА з повним своїм вахлярем: від Організацій жіноцтва, ветеранів, на-

уковців починаючи і на Організаціях молоді та студенства кінчаючи. Цей політичний елемент скоріше й виключно слід приписувати «сильним світа цього», яким на перешкоді стоїть Українська Католицька Церква взагалі, вже не говорячи про її Помісність і Патріярхат. Якщоб ситуація політична була дещо іншою — Патріярхат УКЦеркви вже давно існував би. Для нас справа Помісности і Патріярхату УКЦеркви, це справа бути чи не бути. Несправедливо і неправильно, отже, такий наш змаг називати політикою.

Ще одна організація, чи єдина організація? Ми знаємо, що на терені ЗСА діяли й діють різні Т-ва і Комітети, що ставили чи ставлять собі за ціль докласти і свої цеголки в це велике діло. Між ними й Радою Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви, немає розходжень в 3-ох основних площинах: ідеологічно-програмовій, організаційній і в оцінці наявної ситуації. А тому й не має причин зуживати й хвилини часу на війну, яку дехто хотів би бачити.

Президія І-ої Конференції Українських Організ ацій ЗСА за Патріярхат УКЦеркви. Від ліва: д-р Б. Шебунчак, ред. М. Денисюк, д-р Ю. Городиловський- д-р М. Климишин- д-р М. Кушнір, о. І. Кротець, мгр І. Базарко і д-р Ю. Пелех. Неприсутні: мгр. Е. Басюк, о. прелат П. Леськів, о. Павло Джулинський, о. Константин Бердар та дир. О. Плешкевич.

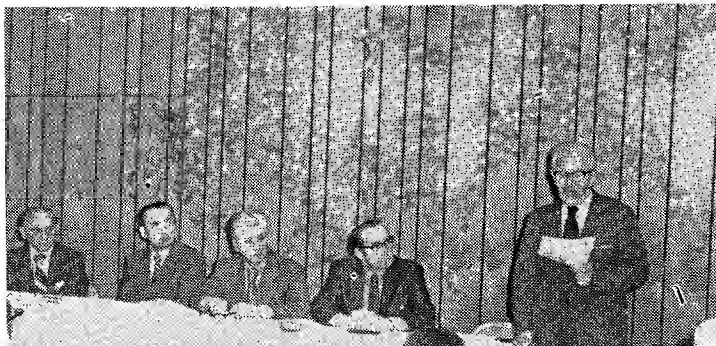
Різниці існують може тільки в консеквенціях з оцінки ситуації і правильній концепції на майбутнє. Хоч справа Помісности й Патріярхату зрушила якнайширші круги Божого Люду, все таки дуже велика частина збуває цю справу деклираціями, чи взагалі ставиться до неї пасивно. Запліднити цю частину горячим бажанням Помісности і Патріярхату й заактивізувати її, це одно з перших завдань.

Час, на жаль, не діє в нашу користь. Тому то індивідуальний підхід в цьому напрямку, на нашу думку, за повільний, а тим же й неуспішний. Вище сказане можна осягнути далеко скоріше при співпраці наявної організаційної системи так церковної, як і суспільно-громадської. А вже ніяк цього, як і основної цілі, не можна осягнути розбиванням так одної, як і другої організаційної системи. Бо тоді без Владик Української Католицької Церкви і корона патріярша впаде; без священиків і мирянин розгубиться в лже-науках; без суспільно - громадських і церковних Організацій і Божий Люд не сповнить свого призначення. Припадковість і дія від випадку до випадку — жадної користи не принесе.

Одним словом тільки «Єдність Церкви і Народу», спільні зусилля Владик, Духовенства і Божого Люду зорганізованого в церковних організаціях, парафіях і суспільно - громадських організаціях - зможуть подолати перешкоди на шляху всеобіймаючої Помісности і завершення її Патріярхатом. Іншого шляху немає.

ПОСТАНОВИ

КРАЙОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗСА ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ, ЩО ВІДБУЛАСЯ В ЧІКАҐО 17-18 ЧЕРВНЯ, 1972 Р.

Д-р Михайло Кушнір — голова резолюційної комісії Конференції проголошує «Постанови Крайової Конференції». За президіяльним столом Президія Комітету Громадської Дії за Патріярхат Помісної УКЦеркви в Чікаґо: інж. Р. Бігун і дир. Ом. Плешкевич — заступники голови, д-р І. Лисейко і д-р І. Микитюк — секретарі.

1. Крайова Конференція Українських Організацій ЗСА за Патріярхат УКЦеркви, що відбулася в днях 17 - 18 червня, 1972 р. в м. Чікаґо з ініціятиви Координаційного Комітету Українських Організацій ЗСА і Канади за здійснення Патріярхату УКЦеркви, розглянувши основні проблеми нашого церковного сектора та проаналізувавши теперішню ситуацію, створила й покликала до життя Крайову Раду Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви.

2. Завданням Крайової Ради Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви є:

а) бути виразником скоординованих зусиль українського зорганізованого суспільства в ЗС-Америки в напрямі осягнення Патріярхату Помісної Української Католицької Церкви без уваги на труднощі, що стоять на шляху до його здійснення;

б) бути конструктивним чинником у співпраці з духовенством, Ієрархією і Синодом Помісної Української Католицької Церкви на чолі з Блаженнішим Верховним Архиепископом Йосифом VII;

Вид на частину присутніх на зустрічі учасників Конференції з представниками с-г і церковних організацій в Чікаґо 18 червня ц. р. в залі катедри св. Миколая. Перший ряд (з-права) ред. М. Панасюк (голова Ради Українських Організацій ЗСА), д-р Н. Фединська, д-р Ю. Фединський (голова Укр.-Амер. Асоціяції Університетських Професорів), ред. М. Денисюк (секретар Конференції і Ради). Другий ряд (з-ліва): інж. Ст. Куропась, д-р Б. Шебунчак (голова Конференції, пані Л. Шандра (з. голови Головної Управи Союзу Українок Америки).

в) бути допоміжним органом забезчування матеріяльних потреб Архиепископського Синоду шляхом організації та здійснення постійного Патріяршого Фонду.

3. Крайова Рада Українських Організацій за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви стоїть на становищі, що навіть тепер,

коли вона натрапляє на важкі перепони в ділі завершення своєї структури Патріярхатом, може не тільки змагати, але й уповні здійснити свою помісність, при умові безкомпромісового виконування рішень Архиєпископських Синодів і Постійного Синоду Помісної Української Католицької Церкви — і то так з боку мирян, як і духовенства. З уваги на це — Крайова Рада Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви буде найрішучіше протиставитися всім порушенням Архиєпископських Синодів.

4. Крайова Рада Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви, розглянувши ролю Церкви в житті народу та розмір знищення її на Рідних Землях, звертається з гарячим проханням і закликом до Ієрархів Помісної Української Католицької Церкви в діяспорі докласти всіх зусиль, щоб не тільки зберегти українське обличчя Христової Церкви в нашому народі на чужині в усіх її формах і характері, в її обряді, мові та церковній традиції, а й створити з неї фортецю українства в чужому морі.

5. Крайова Рада українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви вважає, що наша рідна свята Церква повинна стати знову, як була на Рідних Землях, невичерпним джерелом нашої національно — моральної наснаги та національно — релігійного виховання цілої спільноти і наступних поколінь на чужині, щоби вони в пошані до нашої Святої Церкви, до авторитету її духовних провідників, з любов'ю до рідної мови й культури, до нашого славного минулого, до всього, що рідне, могли гордо нести прапор української національної особовости.

Президія Крайової Конференції Українських Організацій ЗСА

Д-р Богдан Шебунчак — голова, д-р Юрій Городиловський, д-р Михайло Кушнір, д-р Микола Климишин — заступники голови, Микола Денисюк, мґр. Еміль Басюк — секретарі.

Президія Ради:

Михайло Панасюк — голова, д-р Юрій Городиловський, д-р Олександер Білик, д-р Богдан Олесницький — заступники голови, Микола Денисюк — секретар.

Українські Організації ЗСА Учасники Конференції:

Асоціяція Діячів Української Культури, Братство Броди-Лев, Братсство колишніх Вояків І. УД УНА, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Об'єднання УСАТ «Зарево», Організація Державного Відродження України, Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Організація Української Молоді «Пласт», Приятелі Антибольшевицького Бльоку Народів Америки, Союз Ветеранів Українського Резестансу, Союз Українок Америки, Союз Українців Католиків «Провидіння», Спілка Української Молоді Америки, Товариство колишніх Вояків УПАрмії, Товариство Української Кооперації, Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, Т-во Українських Бібліотекарів Америки, Союз Українських Студентських Товариств Америки, Українська Американська Асоціяція Університетських Професорів, Українська Католицька Асоціяція Преси, Українська Народня Поміч, Український Золотий Хрест, Український Літературний Фонд ім. Івана Франка, Український Народний Союз.

Організації Гості Конференції:

Світовий Конґрес Вільних Українців, Український Конґресовий Комітет Америки, Координаційний Комітет Українських Організацій ЗСА і Канади за здійснення Патріярхату УКЦеркви.

ЗАЯВА

ПРЕЗИДІЇ РАДИ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗСА ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ

Від часу V. Архиєпископського Синоду в жовтні-листопаді 1971 р., у внутрішнім житті Української Католицької Церкви настало помітне відпруження. На жаль, немов для протидії цим заспокійливим явищам, почали спорадично появлятися статті, брошури, навіть летючки підписаних і непідписаних авторів, спрямовані недвозначно проти патріяршого руху, а зокрема проти особи самого Первоієрарха УКЦеркви, Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, відновителя і носія ідеї помісности - патріярхату. До цієї публіцистики приєдналася в останній час також п. Мілена Рудницька у статті «Криза чи провал?» на сторінках газетки, яка від деякого часу зневажливо виступає проти Голови Української Католицької Церкви. Розглянувши думки тієї статті, Президія Ради Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви уважає за відповідне оприлюднити таку заяву:

1. авторка статті необ'єктивними і недодуманими до кінця твердженнями неправильно зінтерпретувала сучасну ситуацію в Українській Католицькій Церкві поза межами України; безосновними глумливими закидами на адресу Первоієрарха УКЦеркви, Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, мовляв, його діяльність після 1963 року стала головною причиною теперішньої деконьюнктури, авторка допустилася прилюдної зневаги всесвітньо і всенародно шанованого авторитету, що ввійшов в історію Вселенської Церкви як героїчний борець за збереження Христової правди на землі, а серед українського народу зокрема;

2) змальовуючи важке становище Української Католицької Церкви у вільнім світі й навмисно промовчавши головні причини цього становища — дотеперішні неприхильні нам впливи і контакти провідних католицьких чинників з Совєтським режимом та контрольованою ним Російською Православною Церквою — авторка при самім корені підкосила й обезвартнила достовірність і речевість своїх тверджень про теперішню деконьюнктуру УКЦеркви;

3) відкидаємо заміти, немов би діяльність Блаженнішого Верховного Архиєпископа була безпосередньою причиною «нового розбрату» в українській спільноті, бо його духовна праця та особиста поява серед вірних завжди діяла об'єднуючо; зате стверджуємо, що замішання, сумніви й зневіру в правильність ідеї урівноправнення Української Католицької Церкви в дусі соборових постанов намагаються спорадично розсівати серед Божого Люду автори різних публікованих матеріялів, учасники змови націленої на послаблення чи ліквідацію руху за помісність і патріярхат Української Католицької Церкви;

4) заявляємо, що Рада Українських Організацій в ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви, до складу якої входять 24 громадські крайові організації, в тому всі організації жіноцтва, студенства й молоді, підтримує й буде всіма доступними засобами здійснювати зроджену ще перед 300 роками ідею українського Патріярхату, яка тепер об'єднує під одним прапором усіх Владик, духовенства та українських мирян в цілій діяспорі; тому Рада Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви кличе всіх, у кого б'ється живе українське християнське серце, згуртуватися під проводом посланого нам Божим Провидінням Голови Архиєпископського й Постійного Синодів Помісної Української Католицької Церкви, Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII, який своїм героїчним і повним посвяти життям та діяльністю історичного значення здобув собі наше повне довір'я, пошану і любов.

Президія Ради:

Михайло Панасюк — голова, д-р Юрій Городиловський, д-р Олександер Білик, д-р Богдан Олесницький — заступники голови, Микола Денисюк — секретар.

На сторожі Святині — Української Церкви

В сьогочасній історії української спільноти на чужині виникло небуденне явище, своєрідний феномен. В час, коли ми майже всі проживали спокійним, безжурним життям, під впливом окруження в нових країнах поселення дуже приспішено почав діяти процес послаблення української національної субстанції. Також в українській Церкві почали діяти відосередні сили, навіть пролунав голос „про ліквідацію Української Католицької Церкви та на переміну її на місійні станиці для християнізації Америки". В Українській Католицькій Церкві почали затиратися традиційні обрядові форми, а навіть почався процес заникання її українського національного характеру.

В такій дійсності Боже Провидіння післало нам духовного провідника Ісповідника Віри, Галицького Митрополита, тепер Блаженнішого Верховного Архиепископа і Кардинала Кир Йосифа УІІ. Ісповідник Віри, довголітній мученик за віру й за Нарід, безкомпромісовий борець за визволення нашої Батьківщини, негайно після свого прибуття до столиці християнського світу перебрав керму й підняв гасло припинення нівеляційного процесу, що відбувався під впливом зовнішніх сил при помочі також деяких українських чинників. Наш духовний провідник безкомпромісовими загальнонаціональними принципами започаткував новий процес відродження Української Церкви. У своїх змаганнях він наполегливо й послідовно прямує до самоуправного устрою Української Католицької Церкви із завершенням її Патріярхатом.

Велика частина нашої приспаної спільноти, а навіть деякі Владики й частина духовенства, не були приготовані до, може надто нагальної і надто революційної дії в обороні нашої святині — української Церкви. Не всі зуміли вжитися та включитися в цей новий процес загальнонаціональних та церковно-релігійних змагань. В наслідок такого сильного виклику своїм і чужим ми стали свідками або й учасниками своєрідного зриву та цілої низки концепційних розходжень між нашими Владиками, між священиками та між мирянами або між мирянами і церковною ієрархією.

Самозрозуміло, що в наслідок певних розходжень між самими Владиками постав вже автоматично двоподіл між священиками і між мирянами на прихильників тих чи інших Владик та їх концепцій. Різні елементи з сточення української людини в нових країнах поселення сприяли поглибленню цих розходжень, які прибирали навіть дуже драстичні форми.

В цьому процесі виринув новий чинник, небувалий в останньому часі в нашій Церкві: мирянство з новими формами своєї організації але не в нутрі церковного життя, але поза Церквою. Постали організації, які за підтримкою численного мирянства та при великій участі української інтелігенції очолили змаг в обороні нашої Святині — Української Церкви. На терені ЗСА появилися динамічні, наснажені великою оперативною силою мирянські організації — Комітет Оборони Мови й Традицій Української Католицької Церкви та Краєве Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Незалежно від тої чи іншої оцінки деяких тактичних ходів, в історії Української Католицької Церкви вони залишаться важливими чинниками, що спричинили велике зрушення та дали почин до змагань за національний характер і за самоуправний устрій Української Католицької Церкви.

Поруч мирянських організацій принцип самоуправности Української Католицької Церкви прийняв увесь український організований чинник, хоч спочатку може трохи непевно й надто пасивно. Постанови останнього Конгресу УККА дали вирішальну підтримку концепції самоуправности УКЦ, на такій самій концепції побудована також церковна політика СКВУ. За почином діячів патріяршого руху створено Координаційний Комітет українських організацій Канади й ЗСА, якого чікагська група дала почин до скликання першої крайової конференції українських центральних організацій ЗСА для обміркування теперішнього нового становища в УКЦеркві.

Нове це становище тому, що умовини змінилися. Ми пройшли важкий етап внутрішньої боротьби з катастрофальними наслідками для українського організованого життя, а для церковно-релігійного життя зокрема. Нема української організації, яка не відчула б прикрих наслідків цієї боротьби.

Новими умовинами називаємо те, що ми вже по IV і V Архиепископських Синодах, вже

діє Постійний Синод під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа.

Ініціятори конференції стривожені деякими новими проявами своєрідного нового наступу на патріярший рух, що може ускладнити знову наше положення. Коли прийшло до замирення, а, навіть, може, і послаблення дії мирянського руху, то в той час появилися ознаки нової небезпеки. Деякі чинники чи особи, замість спокійно обговорювати наболілі проблеми Української Католицької Церкви, вертаються до трагічного минулого з цілком непридатною нам тепер атакою проти мирян. Деякі богослови з-поза ЗСА, не знаючи теперішніх заспокійливих процесів у нашій країні, починають справи по-старому. До них приєднуються також місцеві автори, вносячи певне замішання. Коли до цього додамо підпільну акцію деяких чинників у формі різних підпільних публікацій, спрямованих проти Блаженнішого Верховного Архиєпископа, проти Патріярхату чи проти поодиноких діячів патріяршого руху, то це вимагає поважної застанови також всіх українських організацій відповідальних за організоване життя всієї української спільноти.

(З доповіді на першій Крайовій Конференції українських організацій ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви в Чікаґо, 17 червня 1972 року).

Микола Денисюк

Вид на залю нарад Конференції, Говорить д-р Андрій Гаєцький

«СВАСТИКА НА МАНТІЇ КАРДИНАЛА»

Під таким наголовком громадсько - політичний, літературно-художній ілюстрований тижневик «Україна», видання «Радянської України» ч. 26 (червень 1972), чч. 27 і 28 (липень 1972) — містить наклепницьку статтю якогось Клима Дмитрука на Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII і духовенство та вірних УКЦеркви, які залишилися вірні Апостольській Столиці.

В цих статтях автор намагається доказати співпрацю Верховного Архиєпископа з німцями не тільки в час війни, але і після неї, відвідуючи Західню Німеччину. Це останнє автор «підтверджує» аж двома знимками: розмова Верховного з Кізінґером і відправа панахиди на могилі Аденауера. Вони, мовляв, реванжисти.

В огидно бридкий спосіб намагається автор вмовити в читача «фарисейство і облуду» Блаженнішого і всіх єпископів і врешті ось так говорить про Патріярхат Української Католицької Церкви:

«У жовтні 1963 року на сесії II Ватіканського собору (мова без змін — М. П.) Сліпий подав провокаційну ідею про створення так званого Київсько-Галицького католицького патріярхату, звичайно на чолі з ним самим. Створення патріярхату, на думку збанкрутілих святоюрців, мало «поширити їхню юрисдикцію на цілу Україну», надати можливість легально повернутися на Радянську Україну (Цікаво як автор уявляє собі це — М, П,) та, облудно прикриваючись «справами божими», відновити назавжди скасовану 1947 року Львівським собором насильницьку Брестську унію і знову взятися до антинародної діяльності.

«Однак у впливових ватіканських колах на цей раз знехтували авантюристичну ідею уніатів. Постава апостольської столиці викликала шалену лють уніатських архієреїв і передусім їхніх буржуазно-націоналістичних вихованців з колишніх гітлерівських батальйонів. Особливо невдоволений був, звичайно, честилюбний кир Йосиф, котрому, первно, вельми кортіло натягнути замість червоного кардинальського ковпака патріярший клобук.

«Цитуючи виступ войовничого нацистського помазанника, що завзято заперечує політику МИРНОГО СПІВЖИТТЯ (підкреслення наші — М. П.), проголошує новий хрестовий похід проти нашої країни, газета «Християнський Голос» пише: «Кардинал сказав, що він і його заборонена церква стали жертвою (так і написано — жертвою — К. Д.) ватіканської дипломатії».

Не знаємо чому автор ще і дивується, що Українська Католицька Церква, зрештою так як і Православна, в Україні впали жертвою безбожного московського комунізму і його облудного «мирного співжиття», коли самий говорить про арешти Верховного і всіх єпископів, не згадуючи вже священства і вірних. Це ж бо факт, який не можна виправдати відступниками від Святішого Престолу на чолі з Г. Костельником чи тепер Юриком.

Тільки логіка большевицького брехуна може допуститися в одній статті одобрюючe цитувати Костельника, що мав сказати в 1945 році таке:

«Годі! Ми ситі Римом, ситі унією з Римом. Берестейська унія це сатинський витвір єзуїтів. Ми колись пишались тим, що унія — Потієва унія — скріпляла нашу церковно-культурну індивідуальність та помагала нації наблизитись до християнсько - цивілізованої Європи. І от тепер ми бачимо, що прислала нам ця християнсько-цивілізована Європа. Море крові і страждань нашого народу, рабство, від якого наш народ врятувала героїчна армія вільних народів, об'єднаних дружбою у великому Радянському Союзі».

Дещо нижче, знову ж, цей самий автор, в цій самій статті пише про те, що вже і давніше «свого часу Сліпий уже намагався виступати проти святішого престолу і папи римського». Костельник зробив добре на думку автора, а Кардинал Йосиф зле, коли говорить правду про ватиканську дипломатію.

В чому справа? Мовляв тепер ця ватиканська дипломатія намагається прокласти шляхи співжиття з безбожним московським комунізмом, а колись вона воювала з ним.

Немає людини на світі, що не бажала б миру і співжиття. Але... Але яку ціну вона має заплатити за це. Яка б то ціна не була, то ніхто не згоден на співжиття коштом свого життя і смерти свого народу. Тільки большевицька діялектика здібна назвати такий стан співжиттям. В нашій і вселюдській мові, це знищення і смерть, а співжиття з мертвими на цій «долині сліз» неможливе. До речі, цей самий безбожницький московський комунізм і мертвих перевертає в гробі так, що про яке співжиття може бути мова.

У світлі цеї ложі і московської діялектики Клима Дмитрука та його хлібодавців, може деякі «білі круки» на еміграції будуть декілька разів застановлятися доки опублікують чи напишуть, легко висловлюючись, «критичні завваги» в сторону —сповідника Віри.

Для віруючи і національно свідомих українців — Блаженніший Кир Йосиф це уосіблення і символ життя нашої Церкви і народу. Такий Він є і залишиться для всього українського народу. Для зрадників і гробокопателів українського народу і його Церкви, Він є Божим бичем їхнього зрадницького єства і смерть їхніх намірів знищення українського народу і українських церков взагалі, а Української Католицької Церкви зокрема.

Михайло Панасюк

ЗМІНИ СТАТУТУ УККА — ПРОЄКТ ОДВУ

Роздл V. Рада Директорів

1. Уступ 4-й: Надзвичайне засідання Ради Директорів скликає її голова на жадання Екзекутиви УККА, Політичної Ради або на жадання 1/4 її членів.

2. Додати уступ 5-ий: Рада Директорів на своїм першім засіданні вибирає Голову, 2-ох заступників голови і 2-ох секретарів.

Розділ VI. Екзекутива УККА.

Змінити:

1. Уступ 1-й

Конвенція УККА вибирає Екзекутиву в складі: Президент, Двох Віцепрезидентів, Скарбника, Двох секретарів, Координатора Молодечих Організацій, 22-ох членів Екзективи.

2. Уступ 2-ий

Президент може бути обраний персонально, без огляду на представництво одної з членських організацій.

3. Уступ 5-ий зміни:

Кожна братсько-допомогова організація має право мати тільки одного з її делеґатів, вибраного до Екзекутиви.

4. Уступ 6. змінити:

Екзекутива веде всі справи УККА, виконує постанови Конвенції і Ради Директорів та бере під увагу пропозиції Політичної Ради. Вона відбуває наради раз на два місяці, або тоді, коли скличе її Президент за ухвалою Президії Екзекутиви, чи на домагання більшости складу Екзекутиви.

5. Уступ 7-й додати:

Президент, 2 Віцепрезиденти, Скарбник, 2 секретарі і Координатор Молоді становлять Президію Екзекути УКПКА. Вона відбуває наради щонайменше раз на місяць.

Президент — змінити:

Та сама особа може бути обрана президентом УККА тільки через дві каденції. Президент є Головою УККА. Він скликає і головує на нарадах Екзекутиви і Крайової Координаційної Ради.... Дальше без змін.

6. Екзекутивний Віцепрезидент:

Уступ цей в цілости викреслити, а на його місце вставити уступ:

Віцепрезиденти по черзі в якій зістали вибрані — входять в обов'язки Президента у випадку його смерти, уступлення, затяжної хвороби, або якщо зайдуть обставини, що Президент з якихбудь інших причин не зможе виконувати своїх обов'язків. З уповноваження Президента вони можуть виконувати різні функції, які прислуговують Президентові.

7. Секретарі — змінити:

Вибрані 2 секретарі по черзі провадять протокол із засідань Екзекутиви і з засідань Президії Екзекутиви УККА.

8. Адміністративний директор — додати:

Він не входить в склад Екзекутиви УККА.

9. Правний дорадник — не входить в склад Екзекутиви.

Розділ VII. Політична Рада УККА.

1. Уступ 1-й: викреслити останнє речення: «Окрім того...» до кінця.

2. Уступ 2-й — змінити:

Політична Рада плянує і пропонує Екзекутиві програму діяльности. Предкладає проєкти постанов і акцій на схвалення Ради Директорів.

3. Уступ 4-й — змінити:

Голова Політичної Ради бере участь в засідання Екзекутиви УККА з повними правами члена Екзекутиви.

Розділ IX. Громадський Суд.

1. Уступ 2-й — змінити:

Громадський Суд вирішує спори, які заіснували поміж поодинокими органами УККА, поміж організаціями, що є членами УККА, поміж органами УККА а організаціями, що є членами, поміж фізичними членами вибраними до поодиноких органів.

Від рішень Громадського Суду прислуговує заінтересованим сторонам право відклику до пленуму Громадського Суду.

3. Додати уступи:

Повний склад Громадського Суду на внесення організації, що є членом УККА, як теж на внесок котрого небудь з Керівних органів УККА дає повну і всіх обов'язуючу інтерпретацію постанов статуту УККА.

4. Суд обов'язаний винести своє рішення на протязі 3-ох місяців від дати внесення позову чи поставлення внеску на розглянення спірної справи.

5. До 3-ох місяців після Конвенції, Голова Суду скликає перше засідання для вибору 2-ох місто-голов і секретаря, які творять президію Громадського Суду. Вибір президії Суду, може відбутися теж письмовим-листовним способом за згодою 1/3 членів Суду.

Розділ XI. Загальні постанови.

Доповнити другою постановою.

1. Уступ б)

Кожна трансакція купна-продажі книжкового видання члена Керівних органів — мусить мати для своєї важности виразне одобрення Ради Директорів.

2. Уступ в) — змінити

Коли наслідком смерти, резиґнації чи усунення — вибуде якийсь член з керівних органів — Рада Директорів має право заповнити це опорожнене місце, вибором нового члена — на внесок Організації до якої належав попередний член.

3. Кожна організація ,яка висунула свого члена при виборах на Конвенції до означеного органу УККА, має право відкликати його з зайнятого посту і подати на його місце іншого кандидата. Про зміну цю рішає Рада.

4. Каденція члена керівних органів закінчується також тоді, коли організація, яка його призначила на даний пост перестане існувати.

5. Кожна організація має право в кожному часі відкликати своїх членів з керівних органів не заподаючи рівночасно інших на їх місце.

6. Уступ г) — додати:

... передбачиними Статутами. «Рішення всіх керівних органів є важні, коли є винесені в приявности 2/3 учасників».

7. Уступ е) — змінити:

Урядовець, який порушить Статут, або який не виконує своїх обов'язків згідно із Статутом, може бути позбавлений свого уряду на підставі правосильного рішення Громадського Суду УККА.

Травень, 1972 року.

Центральна Управа ОДВУ

Роман Шраменко

В СВІТІ ІНДУСТРІЇ

Вже від декількох років ведуться дуже інтенсивні намагання із сторони уряду та приватних сторін, як запобігти й направити лихо, що його заподіяла індустрія, а це нанесення майже цілій країні шкідливого занечищення, популярно так званого «полюшшен».

Не улягає сумнівові, що занечищення повітря води, як і цілого природнього довкілля є в деяких районах застрашуючі, і там треба чим скоріше протидіяти. Це вже в значній мірі робиться, але в деяких випадках, то все це не є аж таке, як дехто представляє.

Не можна собі нічого кращого уявити, як було би добре жити на світі, якщоб нам не «дихнуло» димом, порохом, або щоб всюди пахло бозом, смерекою тощо. А при цім всім, ми і дальше бажали б їздити автами, мати в хаті холодільники, машини до прання, телевізори, як і модерні хати, добрі дороги, чудово урядженi канцелярії нашої праці, чи всякі прочі «люксуси», без яких навряд могли б ми нині жити. А як це все зробити, або радше, як воно робиться, то ми не дуже хочемо знати, або й не знаємо.

Дехто каже, що в часах, як то народ їздив кіньми або волами, то жити було краще, вигідніше, ну, й не було «полюшен». Може й так, але ... прошу собі уявити на хвилинку, що за помахом чародійної палочки, ми завтра рано збудилися і побачили що перед нашою хатою замість Шевролета, Доджа чи Бюіка, стоїть і гребе ногою із нетерпеливости вороний кінь. Так, правдивий кінь! Але не лише в нас вороний, бо і в наших сусідів також стоять всякої масти прерізні коники, включно із мулами. Одні траву перед хатою скубуть, інші ждуть, щоб їх напоїти, почесати, а тоді вівса, чи сіна принести. От, ви скоро почесали, запрягли до гарної повозки, і вже не снідаючи вскочили по-молодецьки на високе сидження... і рушили в дорогу. Правда, кінь залишив перед вашою хатою трохи деякого занечищення, але хто на це має час звертати увагу.

От, виїхали ви в місто, а там коней, повозків, батогів, як на доброму галицькому ярмарку. Всі пруть майже в цей сам напрям: до праці! От ви якось проїхали, десь досить далеченько «запаркували», дали коневи їсти, відповідно прив'язали і бігом погнали до місця праці.

Ви ще прийшли в обід коня напоїти, оглянути чи хтось коліс не зняв із вашої повозки, і знова махнули до праці. Вечером ви повернулися до свойого вороного. Перепрягли, всіли і рушили, залишаючи за собою повне занечищення, яке ваш вороний без всяких скрупулів та встиду залишив перед домом незнаної вам родини Місто це було Нью Йорк і через день (один лише день, прошу!) три мільйони вороних створили «дизестер» площу, яка своїм занечищенням перейшла все можливе.

Хтось скаже, що ми оповідаємо тут байки, а ми гадаємо, що нам, а зокрема тим, що дуже поверховно розглядають всі справи — треба час-до-часу перевести деяку аналогію, бо осуджуючи часто односторонньо справи, ми втікаємо від стану фактів, а живемо ілюзією.

Для цьогочасного суспільства, яке своїм числом, життєвими вимогами, стандартом та сталим тяготінням до кращого, вигіднішого і все модернішого життя — є конечна безперебійна

і цілком нормальна акція здобувати нові осяги в технології, які б і приносили ще кращі умовини людині на землі. Це напрям і гін, якого не спинити, бо він цілком правильний, взявши свій початок від першого кам'яного колеса, вогню, заліза, електрики, атома, компютера і так дальше.

І цілком нормально: відійшов симпатичний і часто близький нам друг — кінь, а прийшло авто. Воно скоро вже змінить свою подобу, як і стане «чистим» продуктом, але напевно, що не прийде по тім все, що буде лише добре. Бо так нема в нічім і ніде.

Федеральний Уряд ЗСА в цім році поробив далекойдучі заходи, які ідуть в напрямку конкретного очищення й урегулювання ряду ділянок нашого щоденного окруження, а зокрема води, повітря, лісів та взагалі природи. Дотеперішні діялоги, студії та взагалі міркування над питанням «полюшен», мусіли знайти якусь реальну розв'язку, яка вже в своїй ядровій субстанції не є речею звичайної собі натури.

Комплікація справи є така, що самий директор федеральної аґенції, яка відповідає за цю ділянку, п. Ракелсгаус заявив, що труднощі є дуже великі, але не зважаючи на будьщо, уряд буде вести безперебійну акцію по лінії очищення, бо це вимога першої ваги.

Встановлено, що до 1985 року всі води Америки повинні бути очищені від дальшого занечищення, то зн. що почавши від тепер будуть входити в життя закони й інструкції, яким невідкличнo будуть мусіли повинуватися всі, а вже зокрема світ індустрії.

Очищення повітря має скоріший речинець, а це рік 1976. Але вже нині діють дуже гострі закони, зокрема в автомобілевій індустрії, які постепенно визначують зменшення відходових газів, які снуються із мільйонів автомашин на шляхах Америки.

А затим ідуть інші визначення та речинці, включно з «нойс полюшен», тобто встановлення в індустрії, а також на вулицях міст поміркованої тишини, бо дотеперішний «гук і стук», свист та прерізні інші галаси, є шкідливі людині.

Перебудова, плянування, речеві і дуже конкретні заходи є безсумнівно потрібні й конечні, але й тут прийдеться пожертвувати дуже великим вкладом й зусиллям, які здається перевершать плянування.

Одначе вже тепер, коли щойно почались реалізуватись перші закони по лінії очищення країни від всякої «полюшен», виказалось, що велика частина досить поважних підприємств зараз опинилися у великих клопотах, включно із потужним Фордом.

Найменший деталь порушений в уложених рямках можливого і ще дозволеного частинного забруднювання, є караний і це дуже суворо, включно із забороною дальше продовжувати будьяку працю в даній фірмі.

Це викликало великі зрушення в колах індустріялістів, як і декляраціі із сторони уряду, що нікому не дозволиться більше на ніякі уступки, як і ґрадація очищення буде й дальше проходити пляново, затискаючи кожного року міцніше обруч можливого, аж прийде до остаточного і позитивного завершення.

На підставі проведеної аналізи, виказується, що в роках 1972-1976 буде законом про очищення здержано від дальшої продукції до 300 середніх та більших фабрик. Якщо це станеться, тоді стратить працю 50 — 125.000 осіб. Між тим потерпить около 100 більших громад, а деякі будуть змушені залишити свої житла і мандрувати в інші райони.

Ціла операція контролі, усталення й збереження як перманентноі необхідності очищення повітря та води, буде дуже коштовною справою, але можливою до переведення. Головний видаток понесе уряд та велика індустрія, але не без цього прийдеться й поодиноким містам та оселям видати й свої фонди. Не омине це також і кожного громадянина особисто. Вже підраховано, що приблизне очищення та вдержання бажаної чистоти у воді, повітрі і на землі, буде коштувати пересічно 145 долярів річно кожного податковця в Америці. Чи це є багато, чи мало, годі сказати, але якщо дійсно вдасться дійти до намічених цілей цієї конечної справи, тоді можливо виплатиться й вкласти більший гріш, бо індустріяльний Клівленд зі своїм димом, або присипаний саджею Пітсбурґ і Ню Йорк — стануть місцями приємними для людей та їхнього здоров'я.

Але свідомість, що одним чистим повітрям та джерельною водою жити не можна, кидають винахідливих американських інженерів на подивугідні помисли, які із всією силою та знанням справи зроджують нові і майже казкові можливості, як і де та що проддукувати; як вложитися в нові рямці законів про «полюшен».

Бетлеґем Стіл Ко. виготовила колосальний філтер, що зуміє збирати майже цілковито са-

джу, ґаз та порохи, буде все це змісця переробляти, магазинувати, як і принесе у великих сталеварнях цілком нові та дуже ліберальні полегші працівникам.

За Бетлегем Стіл ідуть в подібнім напрямку великі корпорації, як Юнайтед Стіл, Кайзер, Алкоа, Інтернешенал та інші. Хемічна індустрія натрапляє на гірші перепони, але на останнім семінарі в Нью Йорку в цій галузі, виринуло багато нових ідей та пропозицій, які говорять мовою, що і в цій галузі незадовго будуть хоч частинні можливості контролі та покращання.

Здається в найгіршій ситуації опинилася автомобілева індустрія, яка має докладно визначені норми й речинці, де дими й ґази з моторів мусять перестати затроювати повітря в Америці. 1975 рік є кінцевим, а вже теперішні вимоги, які частинні, не можуть знайти фактичного пристосування в «мес-продакшен».

Ряд дуже корисних пропозицій, плянів та навіть моделів цілком нових моторів та автомашин, не вміщується в короткий час. Бо збудувати модель можна дуже скоро, але щоб впустити його на продукційну лінію, це справа довга і надзвичайно скомплікована.

Дітройт, як місто моторів, знаходиться під спеціяльним тиском, а останні події вказують, що там може прийти до припинення продукції, принайменше в деяких випусках автомашин, які не вспіли знайтися на вершку вимог, які зобов'язують 1973 випуск. На ринку, відчувається певна нетерпеливість, але продукція збільшує своє темпо, хоч з деякою обережністю.

Контроля «полюшен» створює також нові вар стати праці, які обіймуть собою поважну кількість затруднених, а також спеціяльно збудованих для цього компюторів, моніторних систем, електронічних станцій, а також побудови нових та цілком нової конструкції доріг, парків, відпочинкових ресортів, озер, тощо. Нові та обіцюючі горизонти зарисовуються перед населенням Америки, а за нею перед цілим світом. Людина стає розумніша, практичніша, як і починає дивитися на справи очима гуманности, пошани та братерського почування.

Велика ж індустрія в Америці, яку трохи «притиснули» зуміє розв'язати позитивно наложені на неї зобов'язання, щоб і дальше бути джерелом доходу й прибутків мільйонів громадян.

В. Чапленко

ПОХОДЖЕННЯ ДЕЯКИХ УКРАЇНСЬКИХ СЛІВ

В українській мові є вислови «зійти на пси», «звести усе на псе» та інші вислови й слова цієї групи. У нашій мовній свідомості ці вислови та слова асоціюються із «псами», собаками.

Б. Грінченко в своєму слівнику дієслово «псіти» пояснив «жити по-собачому, жити бідно, бідувати», причому останні два вислови він, очевидячки, розумів як похідні від першого. А тимчасом є в цій групі вислови й слова, що, здавалося б, не мають нічого спільного із «псами». От, наприклад: «уже ця корова так псила, так псила, поки й здохла» (Зміївський повіт). Тут безперечно, маємо значення «мучилася», «бідувала». Значення «бідування» є й у слові «псота», що його й Грінченко пояснив словами «бідність», біда, злидні». А слово «псина» він хоч і переклав російським «псина», тобто собачий сморід, але з наведеної у нього фрази «чи чуєш, псино, як старці співають»? видно, що й це слово означає «бідота», бо тут «старці» — жебраки. Тим то всі ці вислови та слова треба розуміти як визначення стану, коли жива істота ледве дише, стану, що за ним іде смерть або й ніщо (і Грінченко пояснив слово «псе» словом «ніщо»). Про такий стан на Наддніпрянщині кажуть «три чисниці до смерти», «на ладан дише», а в Галичині — «пушка «тобто «пучка», «дуже мало») духу». Звідси можна зрозуміти й походження слова «псувати», тобто зводити щось нанівець. До цієї групи можна приєднати й слово «пшик», що його семантику з'ясовує відома народна сміховинка «З лемеша —пшик». У цій сміховинці коваль - псуймайстер докувався до того, що коли він устромив зроблену з лемеша розжарену швайку у воду, то почув звуки «пшик». Таким чином, виходить, що мовні звуки «пси», «пши» — це наслідування звуків природи, що їх чути при витіканні води, повітря чи якогось іншого газу. І цей здогад підтверджує адигейська (черкеська) назва води «пси». А якщо мати на увазі повітря, то з нього можна виводити значення «дух», «душа», оскільки в свідомості первісної людини душу ототожнювано з тим повітрям, що виходило з рота, як вона дихала, а як вона вмирала, то це означало, що повітря-душа з неї вийшла.

Цю семантику також збережено в адигейському слові «псэ», що значить «душа». Звуковий зв'язок «пши(к) із «пси» легко пояснюється на ґрунті адигейських мов: ці звуки легко переходять один в один. Та й в українській мові є чергування «с» з «ш»: «писати» — «пишу» Є звуковий зв'язок українського «пши(к) із адигейською назвою хмари «пшэ», бо це те, що «надимається», як про це свідчить адигейське слово «пщин», що значить «надиматися», тобто набирати в себе повітря.

А що звучання «пси» може бути не тільки від виходу чистого повітря, а від неприємного для нюху газу, то звідси виникло значення в цьому звучанні смороду, отієї «псини», як також і сама назва собаки «пес» (давнє «пьсъ» — «псы»), тобто той, що випускає сморід.

Але той факт, що всі ці українські слова з'ясовуються за допомогою адигейських мов, не значить, що українська мова запозичила їх із цих мов, ні, адигейські мови тільки зберегли найдавніші явища, а розглянуті слова походять із тієї давньої мови, з якої походять не тільки слов'янські (бо слово «псуць» — є й у польській мові), а й усі індо-европейські мови, і грецька назва душі *) «психе» походить від тих звуків, що від них походить адигейська назва «псэ».

*) Адигейські слова я взяв із видання: «Кабардинеко-русский словарь», Москва, 1957 р.

Іван **Стебельський**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

(Закінчення)

Десь за тиждень після того, як ми стали чеськими вояками і вигідно стали жити в касарнях, одного вечора привели нову групу переходців, зложену із сім осіб. Яке ж було моє здивування, коли провідником групи виказався Омелян Децик з Михнівця, мій добрий, вакаційний знайомий. Він привів свідомих, гарних хлопців зі села Чорної, Михнівця і Лютовиськ. Їх усіх примістили у нашій залі і припоручили нам ними заопікуватися, бо ж ми були вже старими вояками. Ми це з приємністю виконали.

Дуже скоро вістка про наш чисельний побут у касарнях, поширилася по місті і за кілька днів ми дістали перших гостей, щирих українців, а саме: старшин чеської армії в особах Івана Кобзаря, знаного по обох сторонах Карпат нашого футболіста, Івана Кедюлича та Івана Неболи — обох уродженців Карпатської України. Вони нас щиро привітали і передали нам зголоднілим на добрі відомості, усі нові події, особливості, що заторкували українські справи.

Від них ми довідалися, що дня 16 жовтня Українська Національна Рада зорганізувала масову демонстрацію проти мадярів в Ужгороді, Хусті, Рахові, Ясіню, Воловому, Великому Бичкові та по інших містах і селах Закарпаття. Вислано петиції і телеграми до урядів Франції, Німеччини, Великої Британії і Італії, що в них запротестовано проти яких небудь змін кордонів та виявлено бажання жити у спільній, федеративній державі чехів, словаків і українців. Ідуть якісь великі переговори у Відні, які мають вирішити дальшу долю Карпатської України. По тій справі міністер Бачинський виїздив до Берліна на розмови із Рібентропом. Батько Волошин провадить затяжну боротьбу з А. Бродієм і є надія, що він сам перебере автономний уряд у свої руки. Це були добрі відомості із добрих джерел і вони нас усіх дуже піднесли на дусі.

Іван Кобзяр передав нам також, що зараз в Ужгороді відвідує свого батька проф. Алиськевича наша землячка з Борислава п. Кулицька, дружина знаного нам нафтовика інж. Кулицького. Ми бориславці попросили його дати нам негайно адресу професора, що він і дуже радо виконав.

Зараз слідуючого дня наша шістка відвідала проф. Алиськевича і мала дуже милу та щиру розмову з п. Кулицькою. Просили передати в якнайбільшому секреті наші привіти і поздоровлення нашим рідним у Бориславі.

За кілька днів відвідали несподівано нас наші добрі знайомі з Дрогобича: Юзьо Городиський і Ґенко Гутович. Оба вони перейшли кордон нелегально, але розчаровані та зневірені невеселою дійсністю, повертаються назад до Галичини. Не помогли наші переконування ані аргументи. Ми попрощалися зі сумом, бо жаль

нам було стратити двох добрих приятелів. З одним з них а саме з Ґенком Гутовичем я стрінувся пізніше в австрійських Альпах, як командиром протипольського леґіону, що брав участь у війні в 1939 році.

Відвідуючи будинок «Просвіти», ми запізналися з українцем еміґрантом, нашого віку, котрого я буду називати Буруном, бо правдивого його призвіща ніхто із нас не знав. Людина ця так своєю поставою, як і розмовою і виглядом, зробила на нас усіх велике враження. Це був старий боєвик чистої води, надзвичайно відважний і рішучий, який пізніше відіграє важливу ролю у мойому життю.

Ми його запросили до нас, а опісля разом ходили громити розперезані банди мадярської молоді, яка щораз гучніше на вулицях міста зачала підносити голову. Він також зв'язав нас із Ґенком Врецьоною-Волянським, що я його трохи знав ще зі Львова. Виглядало, що Волянський кермував цілою організаційною роботою і ми всі йому радо негайно підпорядкувалися. Він сказав нам сидіти в касарнях і чекати на приказ, що дальше робити. Поінформував нас, що 26 жовтня о. Волошин офіційно перебрав автономний уряд Карпатської України, а А. Бродія заарештовано і поставлено під суд за державну зраду. Хотів за великі гроші продати ціле Закарпаття своїм союзникам мадярам.

Вкінці прийшов день 2 листопада, а з ним рішення віденського арбітражу про відступлення Ужгороду, Мукачева і околиці ненависним мадярам. Повстала велика паніка серед українського населення міста, як також у наших касарнях, а вояки мадярського походження, почали поводити себе задиркувато, особливо супроти нас. Та ми їх не боялися. Дня 3-го листопада о. Волошин видає маніфест і проголошує Хуст новою столицею Карпатської України.

Згідно з рішенням віденського арбітражу мадярські війська мають заняти Ужгород дня 10 листопада о год. 8 рано. Отже до цего часу ми мусимо винестися з касарень і скінчити нашу коротку і несславну службу у чеській армії.

За кілька днів дістаємо приказ від Волянського забрати усі наші мізерні речі і вечором вийти з касарень та зійтися під губернаторською палатою.

Зачалася важка праця. День і ніч розтягаємо пишно уряджену губернаторську палату і друкарню. Заладовуємо по береги 40 вантажних військових машин, що їх здеморалізована та без одного вистрілу переможена чеська армада, поставила до диспозиції батька Волошина.

Ранком дня 10 листопада, ціла наша група на чолі з Волянським та ще деякими людьми, опускає гостинний, але не наш Ужгород і разом з вантажною валкою прямує через Середнє. Підгоряни, Іршаву до нової української Мекки, що їй ім'я Хуст.

Наша моторизована валка поволі без поспіху наближається до наміченої цілі, широк ї долини ріки Тиси, де як на долоні лежить маленьке Богом і людьми забуте містечко Хуст. столиця Карпатської України. Здалека видно на одній із захованих гір старовинні руїни давнього княжого замку, а кругом на рівнині розкинулося сіре містечко.

Наші серця почали битися швидше, думки змальовують райдужні картини майбутнього. Бо оце перед нами столиця нашої, вільної держави, нашого вільного клаптика землі. Оце здійснення нашої мрії та ціль довгої дороги. І хоча як мізерно те все виглядало хоча б навіть у порівнанні з Ужгородом, не згадуючи про Київ чи Львів, то це нашого душевного підйому, нашого нового захоплення і радісних почувань не зменшило.

Розчарування прийшли дещо пізніше, коли вийшло на верх, що не уряд о. Волошина править країною і є господарем цего шматка рідної землі, а чеська поліція і чеська армія та далека злотоверха Прага. Одначе це нас не спиняє, бо ані матеріяльні злидні, ані ріжні інтриги і велика політика деяких місцевих патріотів, ані ворожe мадярське довкілля не відбирає нам нашого переконання у слушність і реальність наших мрій. Треба буде тяжко працювати. треба буде протиставитися ріжним ворогам. треба буде бідувати, але ми молоді і загартовані. Витримаємо, бо прийшли ми сюди не задля слави чи влади, а прийшли помагати і дати свій вклад праці у величну будову, що їй на ім'я вільна українська держава.

Зі запалом під проводом Волянського, кидаємося до праці. В першій мірі, знаючи з попередніх історичних досвідів, що без власної військової сили не може існувати держава, кладемо організаційні основи разом з іншими, для параміліатрної організації «Карпатська Січ».

При Румунській вулиці ч. 1 відкривається Головна Команда Січі і наша бориславська група стає не лише першими Січовиками, але також перебирає на себе майже всі командні пости. Ко-

жного дня прибувають нові втікачі, які в першій мірі заповнюють лави Карпатської Січі. Просторий шкільний будинок, скоро заповнюється. Запроваджуємо лад, порядок і дисципілну. Організуються чоти й сотні та хоча без уніформи і зброї, зачинається військовий вишкіл. Ми всі почуваємо себе вояками Карпатської України, нашої прибраної батьківщини і ми є горді з цего.

У скорому часі боєві відділи січовиків, численними зударами з розперезаною мадярською голотою і підісланими терористами, запроваджують лад і порядок у місті. Здобувають признання так своїх як і чужих своєю зразковою поставою, дисципліною і відважними виступами.

Зачинаємо роз'їжджати по довколичних селах і організувати гнізда «Карпатської Січі». За працею час проходить скоро і радісно, бо бачимо позитивні висліди наших зусиль. Місцеві люди, особливо селяни, із запалом горнуться до наших лав, уважно слухаючи наших патріотичних промов про неньку Україну.

В тому самому часі посилюється чисельний напад узброєних ватаг так мадярських як і польських і з огляду на невтральність і боязливість так чеських військових, як і поліційних відділів, скоро стають поважною загрозою для безпеки і ладу прикордонних областей.

Одного вечера, а було це мабуть першого, або другого місяця грудня, кличе мене до себе Волянський і Клемпуш, який у тому часі перебрав головну Команду Січі і питають мене, чи я є згідний з групою 25 січовиків виїхати в гори на польське пограниччя для співпраці з четніками і втихомирення розгуляних польських терористичних банд.

Хоча не радо, бо я у тому часі волів залишитися у Хусті, який у скорому темпі наповнився людьми майже з цілого світа, як кореспондентами ріжних чужинних газет, дипломатами, військовиками, бизнесменами і ріжного рода пройдисвітами, та все ж таки, як пристало на карного січовика, я дав свою згоду без жодної надуми.

Отже несподівано для мене я став комендантом групи 25-ти чоловіків, усіх охотників, хоча між нами були не лише старші віком за мене, але також військовим стажем. З нашої борисславської шістки, у моїй групі опинився тільки Влодко Андрушків.

Слідуючого дня автомашиною без зброї, бо її Січ у тому часі мала обмаль, ми виїхали на північ в напрямі польського кордону. Я навіть не мав часу попрощатися як слід з рештою братії, хоча оце відкривався для мене особисто незнаний етап і не знати було, чи в таких хаотичних умовинах нам ще колись прийдеться зустрічатися.

Під'їжджаючи до містечка Волове, ми вперше побачили висаджені мости, попалені школи, свідки злочинної акції польських платних банд. З Волового по короткій затримці їдучи на північ, я згідно із виробленим пляном, залишаю малі залоги січовиків у прикордонних селах: Майдан під керівництвом підпоручника Галицької Армії Гинилевича, Вижнє Бистре під командою Яворенка, Торунь під наглядом Буруна, а я сам зі залишеними шістьома їдемо до найдальше на північний захід положеного села Присліп. Тут ми і приміщуємося в одній із порожних кімнат напів зруйнованої школи. Зі мною є також мій друг і земляк Влодко Андрушків.

Згідно з одержаними інструкціями від Волянського і узгідненим пляном та договором з вищою командою четніків, поодинокі частини моїх залишених груп мають негайно увійти в контакт з залогами четніків у названих селах, дістати від них зброю, харчі. Мають заняти я розвідкою і викриттям головних шляхів переходу польських банд у їхньому районі та у співпраці з узброєними по зуби четніками, робити засідки на нападаючі банди терористів. Маємо бути у стислому контакті так з Головною Командою, як також межи собою. Старатися уникати за всяку ціну найменших конфліктів чи непорозумінь з чехами.

Ще того самого дня ми запізналися з комендантом четніків нашого села і одержали від нього деякі цінні інформації. В першій мірі що в цілій прикордонній полосі панує воєнний стан і від заходу сонця ніхто із селян не сміє показуватися на вулиці чи в терені, бо стріляють. Через село переходить одна з головних доріг у глибину району, численних уже нападів польських терористичних банд. Сама станиця розбудована і укріплена, обведена високим валом і окружена глибоким ровом з кулеметними гніздами на всі сторони. Четніки як такі, після заходу сонця, коли всяке життя у селі завмирає, ховаються до укріпленої станиці.

Жодних випадів, стеж чи засідок на безкарно переходячих терористів не роблять. Хиба відстрілюються, якщо їх заатакують. В іншому

случаю сидять тихо.

На другий день раненько, діставши зброю від команданта, а саме по пістолі і ручній гранаті та кличку для повороту, вирушаємо в напрямі кордону для перевірки терену, зібрання інформацій від наших селян і усталення певного пляну протиакції.

Легко йдеться по рідній землі і хоча обережно все ж таки сміло у розвідчому уладі, підносимося щораз вище у гори.

Думаю, яка зміна ситуації у так короткому часі. Ось ще не давно ми залишені самі у глибоких снігах, підкрадалися до того самого ненависного кордону з другої сторони гір, щоб його перескочити, а сьогодня узброєні хоча в цивілю, йдемо боронити той сам кордон від зухвалих нападів цего самого ворога, що ми від него втекли. Серця наші наповнюються гордістю і завзяттям та охотою зудару і пімсти за стільки пройдених наруг і понижень.

По дорозі заходимо до самітно по горах розкинених хат наших селян. Від них після проломання перестраху і вияснення хто ми є, довідуємося і точно усталюємо маршрут терористів. Кордон переходять усе в тому самому місці, що вказує на їхні випадові бази по другій стороні. Йдуть добре узброєними меншими, або більшими групами сміло, переважно під вечір. Селян не зачіпають. Роблять багато галасу і крику. Четників не бояться, бо знають, що ці зі страху сидять у своїх твердинях та в ночі носа не висувають. Мусять мати налагоджену розвідку по нашому боці гір, бо добре знають терен. Часом заганяються досить глибоко на південь, вертаючи уже ранком. Останній нападперехід відбувся три дні тому. Звичайно це повторюється два, три рази в тиждень.

Дякуємо за цінні інформації в кількох хатах для самої інформації і достовірности та за запашну яєшню з палентою. Рушаємо дальше все вище та вище до кордону.

Всюди тихо і затишно, що аж не хочеться вірити, що може десь тут близько може чигає на нас смертельний ворог. Земля як і вся природа подібно і люди, приготовляється на невідкличний прихід зими, зимних північних вітрів, першого снігу. Всюди багато пахучих оборогів нагромадженого сіна, що його в зимі по снігу, є легше селянам звозити в долину до своїх садиб.

Вкінці обережно, наслухючи і добре провіряючи терен, виходимо розстрільною на проклятий кордон, який стільки літ розділює той сам нарід. Знаємо вже від селян, що польські прикордонники дуже часто засідаються у певних місцях. Колись тут через кордон ішла досить жива нелегальна товарова виміна, головно коней і худоби. Та сьогодня тут покищо спокійно. Залягаємо у безпечно закритих місцях для обсервації. По якомусь часі бачимо кількох умундурованих пограничників, що переходяться добре витоптаною стежкою широкого прорубу, який біжить верхів'ям гір. Нас аж кортить закинути гранату. Та здержуємося, бо наше завдання тут є не боротьба з ними а тільки з терористами.

Час минає. Тут сьогодня тихо, тому обережно відходимо в низ. Залягаємо поміж кущами і нараджуємося. Ось десь тут дальше від кордону, межи стогами сіна, треба б зробити засідку на хоробрих, безличних терористів. Рішаємо спробувати це завтра зробити, бо з огляду на кількаденний спокій, треба б очікувати якоїсь акції з другої сторони.

Пізно вже і час вертати. Сходимо до села, подаємо кличку вартовому четнікови і голосимо наш прихід комендантові. Представляємо наш плян і просимо їхньої підмоги для успішного його виконання. Плян про засідку схвалює, але абсолютно відказується від усякої помочі, бо вляв, має приказ тримати четників на станиці.

На другий день провіривши гранати і пістолі, після полудня, виходимо на намічені позиції. Займаємо добре заховані становища здовж провіреного шляху проходу терористів і чекаємо Вже вечоріло, коли почувся далекий шум і галас. Скоро западала темна ніч, а ми насторожені з гранатами в руках, чекаємо та слухаємо, що раз голосніший шум шум людських розмов. Вікнці на горі заблимали чисельні світла, які почали наближатися до місця нашої засідки. Сходила вниз галасливо і безжурно більша група, як видно було із чисельних світел.

Ми закам'яніли на своїх місцях і коли ця гомінлива група зрівналася з нами, на команду закинули гранати. Блиснули вогні, почулися вибухи і стогони. Все кинулося у розтіч, очевидно назад у напрямі кордону. Затихло все, а ми боячися протинаступу хоча потерпілого і перестрашеного, але все ж таки багато краще узброєного і чисельнішого ворога, у темряві, поспішно відступили до перших селянських хат де й заночували.

Рано, обережно підходимо до місця нашої засідки. Бачимо багато слідів пролитої крови.

частини понищеного одягу, але зброї, ані побитих чи ранених не має. Видно вернулися, можливо над ранком і вичистили поле бою. Задоволені і горді з доконаного боєвого чину, поволі сходимо назад до села в напрямі станиці. З гори бачимо якийсь підозрілий рух на головній сільській вулиці і якісь постаті, що панічно втікають. Не підозріваючи нічого поганого, наближаємося у рострільній до перших хат на проти станиці четників. Нагло відкривається шалений кулеметний і крісовий вогонь.

Перестрашені і не знаючи в чому діло, ще не зорієнтовані хто й куди стріляє, моментально залягаємо і на животах за всіми військовими правилами, підповзаємо за простору і добре збудовану селянську хату. Щойно тоді бачимо, що уся ця стрілянина йде в нашому напрямі. На добавок усього, на вулиці показується легка танкетка і пробує острілювати нас з флянків. Стало ясним, що перестрашені чехи взяли нас за польських терористів, бачучи нас сходячих з гори до села.

От попали подумав я, ціле щастя, що ми залягли за солідною садибою, але як закинуть гранати, то нас усіх побють як зайців. По хвилині стрілянина ущухла і ми всі як на команду кричимо, що ми є українці та подаємо договорену кличку. Та це не помагає. Знову відкривають шалений вогонь. На наше велике щастя, хтось із залоги четників вкінці пригадав собі про нас і про нашу вчорашню виправу та спинив вогонь. Виходимо із за хати, подаємо ще раз кличку, встеклі до божевілля кидаємося на коменданта станиці. Він блідий і перестрашений виправдується, що поперше забув за нас, а подруге, що все це лихо наробила військова частина, яка несподівано заїхала до села.

На другий день телефоную до Хусту, з'ясовую ситуацію і дістаю приказ залишити село Присліп і переїхати до села Торунь, де вже була наша застава і зробити там нашу головну кватиру. Для обсервації кордону, обсадити стійками деякі пункти. Отже вертаємо до Торуня. На обсерваційні пункти висилаю Буруна, Влодка Андрушкова та ще двох. Сам з рештою січовиків залишаємося у Торуні і згідно з одержаними інструкціями беремося до організації відділу Карпатської Січі в самому селі. Приходять коменданти з Майдану і Вижнього Бистрого та голосять про їхні дуже успішні боєві засідки і перестрілки з переходячими польськими терористами.

Запановує спокій на нашому відтинку кордону. Мабуть поляки вже добре знають хто є виконавцем тих для них несподіваних протинаступів. Слово карпатський січовик наганяє на них страх і респект. Знають, що ми їх не боїмося і не позволимо безкарно гуляти на нашій рідній землі. Позимніло і впав легенький сніг. Зачалася зима.

Одного похмурого дня, заходить до головної команди відважний Бурун і розказує, як то він на його відтинку стрічається з групою польських прикордонників на усталеному місці, говорить з ними по чеськи, подаючи себе за лісничого та на всякий случай тримає в кишені дві набиті пістолі.

Я вже раніше згадуввв про нього ще при нагоді побуту в Ужгороді і про його майже безличну відвагу. Слухаючи його оповідань про його часті, абсолютно непотрібні зустрічі, розмови — я звернув йому увагу, що це є непотрібне і небезпечне, бо треба приняти, що вони напевно додумуються хто він є і одного гарного дня заб'ють, або зловлять живим, а опісля закатують.

Та мої виводи його не переконали, а противно, він ще й мене особисто запросив на таку зустріч. Не було виходу і я рад не рад приняв визов. В двійку з наладованими пістолями в кишенях, ми легким кроком подалися в гору, в напрямі кордону. Коли ми вийшли на верх і опинилися на широкому, покритим легким свіжим снігом прорубі, то відразу відчув я якесь нещастя. Йдучи самою серединою кордону, мовчки підійшли ми до місця попередніх зустрічей. На наше щастя нікого там не застали.

Також не видно було жодних слідів, які напевно свіжо впавший сніг докладно покрив. Прямуючи дальше, ми натрапили на свіжий слід чобіт, що безсумнівно належав до польського прикордонника. В тому місці сам розум наказав завернути. На мою пропозицію це зробити, Бурун тільки згірдливо засміявся, мовляв уже налякався. Йдемо мовчки за слідом та підходимо під гору, коли я нагло підняв очі і інстинктовно відчув і побачив його. Стояв захований за стовбуром напів зломаного дерева з націленим крісом, яких вісім до десять метрів від нас. Ой, біда блискавично подумав я, бо по перше наші пістолі були в кишенях, а по друге, ми оба мали при собі виказки Карпатської Січі. Отже, якщо попадемо живими в їхні руки, жодної вимови чи пощади не буде.

В тому моменті паде його команда: руки в гору, або стріляю. Слухняно виконуємо приказ, бо якраз опинилися на майже чистому прорубі і про якунебудь втечу не може бути й мови. Одначе пробуємо по чеськи, протестувати за таке приятельське трактування кажучи, що ми є лісничі, чехи і як такі маємо право бути на кордоні. На це дістаємо глузливу відповідь, що він добре знає хто ми є, каже нам підійти вище, пускає нас на перід, а сам іде за нами з націленим крісом, яких шість до сім метрів.

У мене шалено працює мозок, шукаючи можливості рятунку з непотрібної халепи. Виходимо на гору і тут стежка роздвоюється. Одна йде прямо серединою кордону, а друга добре протоптана скручує на ліво, безсумніву вона веде десь тут недалеко до їхньої станиці. Починається гра на життя і смерть, бо здається, що у нас обох родиться та сама думка, те саме рішення. На ту ліву стежку нам не подорозі. Це є певна смерть.

Коли ми дістаємо приказ йти на ліво, ми автоматично йдемо на право, що повторюється кілька разів. Нагло пролунав вистріл і коли я блискавично оглянувся, то в першій мірі побачив, що мій друг Бурун падучи на землю з криком, що він ранений. В тому самому часі витягаю пістолю з кишені. Бачу прикордонника, націлюється на мене. Паду на землю, лунає другий стріл, а відтак третій револьверовий. Вихоплюю пістолю, зриваюся на ноги і посилаю ще кілька куль на поволі падаючого, смертельного ворога.

Бурун стріляв добре. В тому моменті, коли поляк націлювався на мене і стріляв до мене, він післав йому першу кулю прямо в живіт, а решту ми вже доконали разом.

Підбігаю до Буруна і бачу що він дійсно ранений в коліно, не може стати як слід на ногу і сильно кровавить. Підхоплюю польського кріса, беру Буруна на плечі і скорим ходом, бігом спускаюся на полудневу сторону у густий ліс Є небезпека, що заалярмовані вистрілами колісти, легко можуть підійти з псами і пуститися за нами в погоню. Видно, що страх додав мені надлюдської сили, витривалости, бо й до сьогодня дивуюся, як я мав змогу з раненим другом на плечах, серед диких і чужих мені гір, далеко від людських осель, щасливо добитися уже в темну ніч до якоїсь, людської садиби. По дорозі ми сяко тако і примітивно зробили перев'язку та здержали до певної міри уплив крови.

Хата до якої ми добилися на наше щастя показалася місцем замешкання уже правдивого лісничого й мала телефон. Негайно зв'язуюся з головною Командою Січі в Хусті, розказую, що і як це сталося та прошу вислати машину по раненого Буруна. Навіть у думці не припускаю, що ця прикра афера буде мати до певної міри, рішаючий вплив на мою дальшу долю.

Десь уже над ранком приїхав американським фордом сам Крисько-Кріс, мій старший гімназійний товариш з Дрогобича, начальник мотоколони Карпатської Січі. Заявив мені, що я також мушу їхати до Хусту, навіть не попрощавшись з членами моєї залоги-команди в Торуні. Нічого не помогли мої протести. Це був приказ самого Волянського і Клемпуша.

По дорозі пояснив мені, що наша стрілянина на польському кордоні майже викликала паніку в Хусті. Побоюються, що поляки можуть використати цей інцидент і вже легально вислати свої війська на Карпатську Україну, або щонайменше, домагатися видачі нас обох. Отже оба мусимо негайно зникнути не лише із цего терену, але також мабуть з Хусту. Зрештою більше довідуюся від самого Волянського у Головній Команді.

Вже був день, коли ми приїхали до Хусту і підїхали до Румунської вулиці число 1. Падав сніг і дув зимний вітер. Зачиналася добра зима в країні. Я все ще був убраний у мою легку куртчину та на ногах ще бориславські берштайґери з дірами у підошвах.

Заходжу до будинку Головної Команди Карпатської Січі. Ніколи в свойому життю не забуду тої до глибини серця потрясаючої картини. На головній брамі привітав мене вартовий, молодий січовик, убраний у мізерне літне вбрання, літні подерті черевики, увесь синій зі зимна та замість кріса з палицею в руках Приголомшений цим жалюгідним видом я відразу відчув, що щось тут не є в порядку, що місто бути краще, воно робиться гірше і біль, прикрий біль зловив мене за серце.

Зайшов я до Волянського і почув викиди і докори за необережність і непотрібну стрілянину, що за неї випив він чимало від о. Волошина та інших міністрів. Завтра виїжджає авто до Братислави-Відня і я нею поїду, бо мушу зникнути принайменше зараз з терену Хусту. Бурун, що

втратив багато крови, мусить під іншим прізвищем, залишитися аж до виздоровлення у місцевому шпиталі. Я маю задержати абсолютну мовчанку так про сам інцидент, як також про мій наглий виїзд. Це було для мене в тому часі дуже прикре рішення, бо я хотів залишитися, помимо крикрих вражень та важкого положення самої Січі, таки в Хусті, бо це була ціль мойого побуту на Карпатській Україні.

Того самого дня бачився я в останнє з усміхненим та все жартівливим «Ханцьом», який у тому часі здається був заступником начальника кухні та Дорком Латою. Шукав я за Миколою Андрушком і Ромком Татарським. Оскільсобі пригадую, оба вони були десь в терені на службових розїздах.

Ми з Дорком Латою приємно провели останній вечір останню нашу зустріч у січовій гостинниці. Він, уроджений оптиміст, все ще віриз, помимо прикрих обставин, у світле будуче та сповнення наших мрій і надій. Залицявся тоді до гарної доні визначного поета Срібної Землі Ґренджи-Донського і був залюбленим по самі вуха.

Слідуючого дня, а було це здається 19 грудня 1938 року, я з великим жалем в невеселому настрою залишав на завжди Хуст, столицю Карпатської України, місто моїх золотих мрій і рожевих сподівань. Моїми співтоваришами їзди були: Костик Мельник як водій, ген. Курманович, сот. Ярий і двох у цивільному одязі азіятів, як пізніше я довідався, то це були японські старшини-обсерватори, зацікавлені українською справою і розвитком подій в Хусті.

Сьогодня усі ми знаємо трагічний фінал наших намагань і гарячкових спроб, закріпити за собою, без огляду на обставини і жертви, хоча б клаптик вільної, української землі.

Дня 14 березня 1939 року, почався наступ мадярських військ із півдня, а того самого дня в Хусті, зачалися бої чеського війська відомого генерала Прхали з головною Командою Карпатської Січі.

Того самого дня нововибраний Карпатський Сойм, проголосив Самостійність Карпатської України з о. Волошином як першим президентом нової держави. Рівночасно Карпатська Січ перебрала оборону загроженої країни.

Дня 16 березня вечером, після завзятого бою, мадярська, модерна армія займає Хуст. В тому часі, я як один з групи, а також Влодко Білас з Трускавця, переходив старшинський військовий вишкіл біля Мінхену в Баварії. Його метою був вишкіл молодих старшин для розбудови Карпатської Січі.

Упадок Карпатської України був великим моральним ударом для нас всіх, що днями і ночами сиділи при радіо приймачах та на всіх мовах, слідкували за трагічним розвитком подій. Особливо я журився долею моїх, залишених у Хусті, товаришів, бориславців. Минуло кілька місяців, прийшла чудова усе свіжа і запашна весна, прийшов гарячий початок літа 1939 року, коли я разом з іншими, опинився в маєстатичних австрійських Альпах в рядах проти польського Леґіону. Тут вперше я стрінувся з чисельною групою бувших січовиків з Хусту.

Від них я довідався, що молоденький Михайло Андрушків «Ханцьо» загинув прошитий мадярським кулеметом при обороні Головної Команди Карпатської Січі. Там також впав, але вже від чеського кулемета, попереднього дня, мій друг, відважний Бурун. Недобитки січовиків відступаючи з боєм із занятого мадярами Хусту, як звичайно в такій безвиглядній ситуації, хаотично і в панічному настрою, з огляду на ріжниці в поглядах, діляться на три групи і відступають у ріжних напрямках.

Найсильніша зі сот. Ст. Сулятицьким і Волянським, відступає на Великий Бичків у напрямі Румунії. Друга слабша під проводом полковника Михайла Колодзінського, нашого земляка Зенка Коссака, відходить на північ у простори карпатські гори. Разом з тою групою відступав також Дорко Лата і Микола Андрушків. Доля цієї групи абсолютно невідома, бо ніхто з них не остав між живими. Здогадуються, що вона попала в мадярську засідку і хто залишився ще живим, мадяри передали полякам, а ті без пардону постріляли на кордоні.

Доля третьої, найменшої групи, в якій ... ти Ромко Татарський і Влодко Андрушків, мала відступати на північний захід у напрямі на Словаччину і що з нею сталося ніхто нічого не міг сказати. Щойно в 1940 році я довідався, що вони оба попали в польські руки і були запроторені до концентраційного табору в Березі Картузькій та чудом, завдяки німецько-польській війні, вийшли на волю. Оба вони вернулися домів, де їх вкоротці застукали большевики, що як знаємо заняли наші західно українські землі. Якимсь чудом, мені точно не відомим, Ромко Татарський вирятувався, а Влодко Андрушків, мабть головно за його побут на

карпатській Україні, в скорому часі був арештованим НКВД і безслідно на віки пропав.

Ось так закінчилася наша молодеча виправа по золоте руно, що її на ім'я воля і свобода. Я думаю, що ми свій іспит на вівтарі нашої загальної справи, здали добре та не посоромили овіяне великим духом нашого геніяльного Івана Франка, ім'я усім нам дорогої дрогобицької землі.

Хай ці мої скромні спомини будуть моїми вінками на незнаних могилах моїх незабутніх товаришів молодечих літ і вірних синів великого нафтового басейну дрогобицької обсласті.

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

В статті поміщеній на сторінках «Самостійної України» за місяць червень 1972 р., ч. 6 — «До кризи організованого українського життя», п. Олена Мельник порушила ряд справ та висловила на них свої погляди, а між ними заторкнула й справу кризи в Державному Центрі УНР, вказуючи на те, що:

1. «теза деяких авторів статей в українській пресі, немов би в рямцях ДЦ УНР є місце для всіх без винятку середовищ, не зважаючи на їхню політичну плятформу, не витримує критики».

Дозволяємо собі до висловленого погляду шановною авторкою статі на цю справу, уточнити, що автори статей, які закликають до консолідації на базі УНРади як Передпарляменту, виразно наголошують, що та консолідація може бути тільки тих політичних сил, які стоять на позиціях Державних Актів 22-гих Січнів 1918 і 19 років. Отже міродайним і рішаючим є те, чи дане середовище стоїть на позиціях Актів 22-гих Січнів, а не політична плятформа того, чи іншого середовища.

2. «наші політики та публіцисти залюбки покликуються на принципи парляментарної демократії в різних добре устабілізованих суверенних країнах світу, немов би це можна було прирівнювати Український Визвольний Рух із їхніми державними формами та структурами парляментів, урядів а то й найвищих судів, висловлюючи свій погляд, що всякий уряд в екзилі, це по суті не уряд і не парлямент, а тільки і тільки визвольний центр боротьби народу за привернення волі й національної суверенности, тому то й часте відкликування наших правників до конституційного права може вказувати на засадниче незрозуміння цих основних різниць!».

Не будемо вести полеміки з висновками, які зробила шановна авторка в тому уступі, а наводимо для орієнтації текст із Тимчасового Закону про Реорганізацію Українського Державного Центру, який став по підписанні Президентом Української Народної Республіки сл. п. Андрієм Лівицьким, Законом - Конституцією. «Сучасні обставини, серед яких живе український народ і посилення державнотворчої праці як унутрі українського народу, так і на міжнародньому форумі, а разом з тим об'єднання для цієї великої мети всіх членів української нації.

Тому, що закони про «Тимчасове Верховне Управління» і про «Державну Народню Раду» із 12. XI. 1920 року були ухвалені на території України і вимагають у сучасних умовинах деяких доповнень і змін, Я Голова Директорії Української Народної Республіки, нав'язуючи до актів українського національно - державного будівництва і традиції української національної визвольної боротьби від давнього минулого по сьогоднішний день, та спираючись на волю діючих тепер українських політичних організацій, приймаю від них узгіднений між ними законопроєкт, під назвою «Тимчасовий Закон про Реорганізацію Українського Державного Центру» і, на підставі предложення уряду Української Народної Республіки, проголошую його законом. «Тимчасовий Закон про Реорганізацію Українського Державного Центру, увійшов в силу в червні 1948 р. Треба отже пам'ятати, що ДЦ УНР (Президент, УНРада, ВО УНРади, уряд) продовжує функції згідно із Тимчасовим Законом про Реорганізацію Українського Державного Центру, Державних чинників, які у висліді воєнних дій з теперішним окупантом України були примушені вийти із військом на еміграцію, як це мало місце деяких держав окупованих в часі 2-ої світової війни Німеччиною, що їх державні чинники вийшли на еміграцію.

В світлі наведених нами фактів, не можна порівнювати ДЦ УНР в екзилі, який має свою

легітимність в законах винесених на Рідних Землях із Визвольним Центром, що його може кожночасно покликати до життя навіть найменша скількість зібраних учасників, як рівнож ці факти доказуют ясно, що пороблені висновки шановною авторкою в сторону, політиків, публіцистів та правників є безпідставні.

3. «щоби Президія УНРади «на силу» відобрала уділені останньою Сесією Преидентові в екзилі повновласті, та непродумання справи т. зв. Громадського сектора, є самозапереченням політиків та публіцистів в їх ділах і писаннях».

Для ясности подаємо рішення, яке було приняте на пленарних нарадах 6-ої (останньої) Сесії УНРади в дні 22-го березня 1976 р. яке звучить: «Аж до відкликання Сесією чи Президією УНРади зобов'язують такі окремі устійнення, щодо прав і обов'язків Президента УНР. (слідують вичислення)...».

Незалежно від цього рішення Сесії, яке дає право Президії відкликати уділені повновласті Президентові УНР в екзилі, Тимчасовий Закон про Реорганізацію Українського Державного Центру в Статті 13-ть під 1. постановляє: «Президія Національної Ради виконує між сесіями функції УНРади, за винятком зміни постанов цього Закону, прийняття бюджету, ратифікації міжнародніх договорів, а також питань, які за статею 15-ть вимагають кваліфікованої більшости». (ходить о скликання надзвичайної Сесії УНР на вимогу Президії УНРади або ВО).

Як з тексту рішення, яке до речі було приняте на вимогу Президента по довгих пересправах, так і з тексту статті 13-ої, Президія УНРади має право відкликати уділені повновласті Президентові УНР в екзилі, і не можна робити висновків, що «стосується подвійну мірку моралі й етеки та відібрання «насилу» уділених компетенцій».

Перед відбуттям 6-ої Сесії УНРади, кожна Організація, що входила в склад УНРади, подавала свої пропозиції, які по обговоренні і їх приняттю мали бути доповненням до Тимчасового Закону. Тодішній Голова ВО і теперішній Президент УНР в екзилі М. А. Лівицький в своїх пропозиціях, запропонував ввести до УНРади т. зв. громадський виборний сектор.

ОУН подала за підписом Голови Фракції ОУН в УНРаді сл. п. ген. М. Капустянського в дні 13-го листопада 1966 р. також ряд пропозицій а між ними й доповнення до Тимчасового Закону, «що членом УНРади може бути теж українець, громадянин вільної країни по цей бік залізної заслони». Мотивом цієї пропозиції було те, що українці, які вийшли з рідних земель, за малими виїмками стали громадянами держав їх поселення і повинні бути притягнені до посиленої державнотворчої праці, як це мало місце в чехів, чи поляків у їхніх Народніх Радах на чужині.

При розгляді і обговорюванні поданих поодинокими фракціями пропозицій для доповнення до Тимчасового Закону на Комісії адміністративно - правній, представник фракції ОУН, висловився рішуче проти введення суспільно-громадського виборного сектора до УНРади, бо це може звести ДЦ УНР ще до одної установи емігрантського характеру, розводнюючи його політичний характер, а переведення виборів буде зв'язане з ріжними труднощами. В противагу до цього виборного громадського сектора, запропонував доповнення до Тимчасового Закону «що Президентові УНР в екзилі прислуговує право покликати 12 членів УНРади зі списка, предложеного Президією УНРади з-поміж визначних українських церковних, культурних, наукових та громадських діячів. Цей список виготовляє Президія УНРади за попереднім узгідненням зі всіми фракціями та на основі завваг Верифікаційної Комісії УНРади».

У висліді нарад Комісії адміністративно - правної принято компромісовий внесок як доповнення до Статті 5-ої під літерою а) і б) — принятий Сесією про а) виборний громадський сектор і б) номінаційний сектор.

Для орієнтації ддозволяємо собі подати точний текст доповнення до Тимчасового Закону під точкою 5-ою а):

«Пасивне і активне право виборів мають усі українці і українки на чужині в вільному світі у віці понад 20 років, які підтримують ДЦ Української Народної Республіки ідейно і матеріяльно. Виборами керує спеціяльна Комісія покликана до цього урядом і Президентом УНРади. Кандидатів на члени УНРади по громадському Сектору з виборів мають право виставляти щонайменше 20 осіб, управнених для участи у виборах, а також усі дотеперішні фракції УНРади. Вибраними можуть бути як особи безпартійні, так і приналежні до політичних партій, представлених в УНРаді. Подробиці до виборчої процедури (кількість мандатів з вибору, забезпечення пропорційности, кореспонденційний чи інший спосіб голосування тощо) устійнить спеціяльна постанова схвалена спільно Урядом і Президією УНРади».

Точка б):

Сесія УНРади або Президія має право іменувати на членів УНРади заслужених діячів в житті церковному, науковому, мистецькому та в інших ділянках культурного і громадського життя, а також заслужених для української справи осіб, приналежних до національних меншостей України. Іменованих членів УНРади затверджує Президент Української Республіки.

Із поданих нами текстів писем і Тимчасового Закону, які знаходяться в нашому посіданні, є ясним, що за даних умовин зроблено все, що було можливим до зроблення і тому висновки шановної авторки, що тих справ не продумано минаються з правдою.

Коли ходить о погляди шановної авторки на справи УККА, то хочемо вірити, якщо би вона була зазнайомилася із виданою ОДВУ в 1969 р книжкою «На ясних і твердих позиціях», поінформувалася в Голови Політичної Ради П. Дорожинського, про відмовлення йому права на засіданні Екзекутиви поставити внесок, чи в Управі Академічного Товариства «Зарева» як потрактовано внесок цього Товариства про виделеґування до Політичної Ради їхнього представника п. Ю. Карпінського, її висновки були би інші і не писала б, що проти «establішменту» говорять люди, які зовсім непоінформовані!

Д-р В. Михайлів

●

Щодо кризи українського організованого життя.

Щоб закінчити дискусію, Редакція вислала зауваження п. д-ра Михайлова Вш. Авторці до вгляду так, як і деяким нашим співробітникам.

Всі ми, дописувачі, видавці й редактори, а зокрема читачі «Самостійної України» повинні бути вдячні Високоповажаному Панові Д-рові Володимирові Михайлівові за відгук на мою статтю з попереднього числа за червень 1972 р. н. «До кризи українського організованого життя» з двох причин.

Поперше, п. д-р Володимир Михайлів, як передовий діяч Української Національної Ради, дав нам можливість запізнатися з текстами деяких частин документів Державного Центру Української Народної Республіки, з якими ми, звичайні громадяни, які активно підтримують ДЦ УНР, не з нашої вини не мали змоги запізнатися, бо вони для нас недоступні... А варто було б систематично публікувати всі постанови чинників ДЦ УНР, тобто Президента УНР (в екзилі), Виконавчого Органу УНРади, Президії УНРади та й сесій самої УНРади. Без цього можуть існувати слушно оправдані здогади, непорозуміння, ну й інтерпретації існуючих постанов на підставі «здорового розуму», а не самого тексту постанов.

Подруге, п. д-р В. Михайлів дав своє насвітлення до деяких проблем. Хоч ми й розходимося в дечому- все ж ідеться тут в першу чергу про різні кути бачення тієї самої справи й ставлення самого наголосу на іншому місці. Та, на жаль, маємо й деякі інші застереження, а зокрема до способу цитування з нашої статті й роблення висновків на підставі вирваної окремої частини цілости думки. Ідеться зокрема про точки 1-шу й 2-гу в заввагах Шановного Автора, де в деяких місцях навіть змінено сам текст цитати. Для ясности просимо Вельмишановних Читачів порівняти дві цитати п. д-ра В. Михайлова із слідуючим уступом в нашій статті. Ми писали:

«Теза деяких авторів статтей в українській пресі, немов би в рямках ДЦ УНР є місце для всіх без вийнятку середовищ, не зважаючи на їхню політичну плятформу, не витримує критики! Наші політики та публіцисти залюбки покликаються на принцип парляментарної демократії в різних добре устабілізованих суверенних країнах світу. Це немов би можна було прирівняти Український Визвольний Рух із їхніми державними формами та структурами парляментів, урядів, а то й найвищих судів. Тут варто лише пригадати, що всякий уряд в екзилі, це по суті не уряд і не парлямент, а тільки визвольний центр боротьби народу за привернення волі й національної суверенности. Тому то й часте відкликання наших правників до конституційного права може вказувати на засадниче незрозуміння цих основних різниць!»

Так звучить дослівно наша цитата, яку Шановний Автор розділив на дві окремі частини, при чому в другій частині дозволив собі внести зміни в тексті цитати, до чого, очевидно, при-

ходиться мати застереження. Пан д-р Михайлів поставив у першій частині відділеної ним від цілости тексту цитати наголос на термін «ПОЛІТИЧНУ ПЛЯТФОРМУ», а в другій частині цієї цитати поставив він наголос на формальну ЛЕҐІТИМНІСТЬ нашого ДЦ УНР, тоді коли ми говорили й наголошували слова ПО СУТІ, тобто, що «всякий уряд в екзилі, це ПО СУТІ не уряд і не парлямент, а тільки й тільки визвольний центр боротьби народу»...

Ця різниця в наголошуванні того чи іншого виразу в тому самому тексті приводить, очевидно, до зовсім інших висновків. Річ у тому, що п. д-р Михайлів вкладає в наші уста такі висновки, яких ми не зробили у своїй статті.

Поперше, на стор. 3-ій, отже перед вище цитованою частиною нашої статті, говоримо про два випадки, в яких «ідеться про відступлення від основних принципів IV-ого Універсалу Української Центральної Ради з 22-ого січня 1918 р. та від Акту Соборности з 22-ого січня 1919 р.» й зараз після того говоримо про те, що ділить українців під сучасну пору, кажучи: «ідеться про засадниче питання: вести визвольну боротьбу проти московсько-большевицьких окупантів чи йти з ними на угодовство?». Це є та засаднича різниця політичних плятформ, про яку ми говоримо. Натомість, п. д-р В, Михайлів, мабуть, розуміє тільки різницю ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОГРАМ, чи партійно-політичних плятформ. Про таке, а не інакше розуміння цієї частини нашої статті говорить також інше місце, на стор. 6-ій, де ми кажемо: «Треба з притиском погодитися з д-ром Василем Федорончуком у тому, що треба змагати до консолідації тільки тих українських сил, які визнають ту основну політичну ціль боротьби, тобто відновлення самостійної та соборної, національної та народоправної держави українського народу».

Очевидно, висловлена тут думка говорить ясно про консолідацію різних українських самостійницьких і соборницьких політичних партій, які, очевидно, різняться поміж собою програмами. Якщо ідеться про 2-гу, як каже п. д-р Махайлів, тезу, то тут просто різниця в тому, що ми наголошуємо ОСНОВНІ ЦІЛІ Й ЗАВДАННЯ якого-небудь (за вжиття москалізму «всякого» перепрошуємо, О. М.) УРЯДУ В ЕКЗАЛІ, а Шановний Дискутант протиставить нам саму тільки формальну леґітимність ДЦ УНР, яку ми беззумовно доцінюємо.

І тут, власне, й виринає засаднича різниця. Ми наголошуємо в нашій цитаті слова «ЦЕ ПО СУТІ» не уряд, а тільки визвольний центр боротьби, тоді як п. д-р Михайлів наголошує формальність існування ДЦ УНР на підставі законів про «Тимчасове Верховне Управління» і про «Державну Народну Раду із 12-ого листопада 1920 р., який то «ДЦ УНР. (Президент, УНРада, ВО УНРади — уряд) продовжує функції згідно із Тимчасовим Законом про Реорганізацію Українського Державного Центру, Державних чинників, які у висліді воєнних дій з теперішнім окупантом України були примушені вийти із військом на еміграцію»... Шановний Дискутант, на жаль, не дав нам вияснення, в чому СУТТЄВА різниця вціллях і завданнях ДЦ УНРади і яким-небудь «визвольним центром, що його може кожначасно покликати до життя навіть найменша скількість зібраних учасників...?» Якщо ідеться про ЛЕҐІТИМНІСТЬ — це ясна справа й усі ми дорожимо цією символікою носія державного будівництва з часів Великої Української Національної Революції.

Але п. д-р Михайлів у свойому слові в дискусії виразно говорить про те, що ДЦ УНР тепер ПРОДОВЖУЄ ФУНКЦІЇ згідно з Тимчасовим Законом тих «Державних чинників», які вийшли на еміґрацію. Цікаво було б нам знати, ЯКІ САМЕ ФУНКЦІЇ виконує тепер ДЦ УНР, які, ПО СУТІ, не є частиною української визвольної боротьби й, крім самої фармальної леґітимности, не можуть бути виконувані визвольним центром, який не мав би цієї леґітимности? Чи УНРада видає закони, а ВО УНРади переводить їх у життя на якійсь території, в якій ДЦ УНР має повний суверенітет?

Ми бажали наголосити КЛОПІТ змішування формальностей із самою СУТТЮ цілей і завдань! Пригадуємо собі, як в одному місті в ЗДА підчас свойого публичного виступу б. Голова ВО УНРади сам називав себе тільки ТАК ЗВАНИМ прем'єром... Нам здається, що практичні політики й правники та публіцисти, які дискутують у пресі на теми кризи в ДЦ УНР, повинні бути реалістами (прошу не змішувати з терміном «реалітетниками», О. М.) й зійти з утопійних висот на дійсну землю, серед українців, які дорожать Державним Центром і його долею.

Якщо ідеться про третю цитату п. д-ра В. Михайлова, яка заторкує постанову 6-ої Сесії УНРади з 22-го березня 1967 р. відносно ком-

петенції відкликання спеціяльних повновластей Президента УНР, то можемо хіба висловити вдячність Шановному Дискутантові за опублікування і цієї частини того конституційного документу. Очевидно, не маючи тексту, кожний трактуватиме справу ПРАВ і ОБОВ'ЯЗКІВ Голови держави, як справу, нормовану конституційним законом. Сам п. д-р В. Михайлів в дальшому цитує Статтю 13-ту конституційного закону, яка виразно каже, що зміни конституційного закону не входять до компетенції Президії Національної Ради.

У своїх висновках відносно цієї справи керувалися ми в загальному зобов'язуючих основних конституційних принципів у демократичних державах. Тому то й прийшли ми до заключення, що компетенцій, наданих Президентові Сесією цілої УНРади, не може відобрати від нього Президія УНРади, тобто «чинник далеко нижчих компетенцій від того, який йому ці компетенції надавав!» Шкода, що того документу не опубліковано раніше у відповідний спосіб.

Якщо ідеться про вибори до Громадського Сектора УНРади, то те, що постанову прийнято в компромісовий спосіб й поруч номінаційного сектора встановлено ще й «виборний громадський сектор» по суті в нічому не міняє справи. Ми вдячні Шановному Дискутантові за подання до відома ще одної маловідомої подробиці про ґенезу того громадського сектора в УНРади. А все ж важко змінити свого погляду на цю справу на основі цієї додаткової інформації. До речі, ми вказали, що справа Громадського Сектора, а зокрема принципу його виборности «далеко глибша й далеко менше продумана її авторами від справи додаткових компетенцій Президентові УНР». Натомість, п. д-р В. Михайлів вкладає нам в уста вираз «непродумана». Так, дійсно, вона не продумана до кінця!

Поперше, вибори перетворюють УНРаду на ще одну еміґрантську організацію, базовану на обмеженому особовому членстві. Подруге, ряд громадян не задовільниться самою тільки постановою точки 5а) Тимчасового Закону про «активне і пасивне право виборів»... Є ще ряд інших обмежень, з яких велика більшість українців у вільному світі не візьме участи у виборах до Громадського Сектора УНРади! Очевидно, ті причини не в тому чи іншому виборчому правильнику! Політики, яким доля ДЦ УНР лежить на серці, повинні реально оглянутися на всі боки й витягнути висновки з існуючої дійсности!

До справ УККА не будемо широко повертати, бо й Високоповажаний Дискутант потрактував їх так от — «на відході»... Бажаємо тут тільки запевнити п. д-ра Михайлова в тому, що із справами УККА, зокрема з його діяльностю, збірками на Український Народний Фонд і видаткування на різні потреби, ми, звичайні громадяни, далеко краще обізнані як із різного рода документами, фінансами й діяльністю чинників ДЦ УНР, а в тому й Представництва ДЦ УНР в Америці чи тих міністрів, які перебувають чи в минулому перебували на терені Америки.

Не тільки появляються періодично звідомлення із засідань Екзекутиви УККА, які, як нас запевняють приналежні до середовища ОДВУ члени Екзекутиви УККА, цілковито відкриті й радо приймають яку-небудь конструктивну думку незалежно від кого вона виходила б, але й відомі нам фінансові звідомлення УККА. Справа навколо Голови Політичної Ради УККА, п. Павла Дорожинського, говорить мабуть сама за себе. Нам тільки шкода, що змарновано багато великих можливостей. Не можемо знайти і пояснення на дуже велику відсутність на засіданнях Політичної Ради. В одному випадку взяло участь усього щось 25 членів із усіх біля 70-ти, а в другому, останньому, було всього 9 учасників.

Гадаємо, що варто було б порівняти можливості середовища ОДВУ і БО в рямках УККА тоді, коли там одним із головних промоторів був ред. Роман Ільницький десь перед 15-ти роками, й в часі останніх двох каденцій діяльности УККА. Очевидно, що ми обізнані з книжечкою «На ясних і твердих позиціях!» І хочемо підкреслити, що ми вповні поділяємо все сказане в ній про минуле УККА, КҐЄ і т. д. Але поповнюємо гріх, якщо намагаємося стати на часі з-перед 7-ми років й тільки про події з того часу інформувати членів нашого середовища! Ситуація значно змінилася! Та ж Головою Політичної Ради УККА є не хто інший як член ОДВУ й «Зарева», п. Павло Дорожинський!

Невже ж вибирали його на той пост для того, щоб не давати йому права виконувати приналежні йому статутові компетенції? Нам важко

повірити в того рода злу волю...

Бог дав нам очі на те, щоб ми ними добре дивилися на всі сторони! Дав нам Господь вуха, щоб ми добре прислухалися до всіх фактів! Дав нам Всевишній розум, щоб ми приходили до правдивих висновків! Обдарувала нас Свята Трійця духовими й чуттєвими змислами, щоб ми прямували до Правди. Справедливости й Братолюбія!

Олена Мельник

●

Бережім духово-державну гідність

На сторінках «Самостійної України» за червень і в цьому числі вміщено статті на тему кризи українського життя, а зокрема в ДЦ УНР.

На нашу думку, криза ДЦ УНР, як і криза всього організованого українського життя, є тільки похідною основної — психологічної кризи української державно - діючої еміґрації. Ця криза розвинулася після страти іміґрацією свідомости того, що український нарід по актах 22 січня 1918-19 рр. ставши державною нацією не перестав бути нею дотепер і продовжує державну дію порівну в умовинах московської окупації, як і в умовинах розсіяння його еміґрації по цілім світі.

За це промовляють хоч би такі факти: основниками УВО й ОУН були ті державно - діючі одиниці, які, символізуючи тяглість державно-візвольного первопочину 1917 року, підносили престиж УВО й ОУН до того рівня, що ці організації вважалися за найголовніші революційно - визвольні фактори української державної дії. Зокрема ж їм приписують великі заслуги на відтинку державно - дійового переємства та втілення ідей Акту 22 січня 1919 року, бо цим вони причинилися до утримання духової й чинної одности в реальнім житті між розірваними українськими землями.

Доки поруч тих, які вже мали за собою реально-державні досягнення, здобуті незліченими жертвами на шляху поневоленого народу до стану державної нації, ставало те молодше покоління, яке через своїх батьків-учасників державно-творчих починів психологічно було пов'язане з національно - державними основами Української Народньої Республіки і для якого її по збройній програній залишалася аксіома, що український нарід не перестав бути державною нацією й воно як її інтеґральна частина повинно діяти по-державницьки, доти стимулом у формуванні ідеологічних засад цих організацій були Акти 22-их січнів 1918-19 рр., а джерелом сили й основою націоналістичного руху були соборно-державні традиції Армії УНР.

Коли ж до вирішального голосу прийшло покоління, психологічно не пов'язане з національно-державними основами Української Народної Республіки, то на все організоване життя поширилася ота психологічна криза, що почалася з хвилиною, коли уряд УНР втратив авторитет всеукраїнської влади.

Оце за кілька днів після великого литовського здвигу, що відбувся в Чікаґо, довелося нам почути від одного з ветеранів Української Армії таке твердження: «Литовці є державною нацією, а ми ні».

Автор цих рядків колись писав, що в наслідок окупації Франції Німеччиною Франція не перестала бути державною нацією і що так само й український нарід не перестав бути державною нацією й після окупації України москалями та перебрання в ній влади вишколеними Москвою національно - обездуховленими кадрами. І хоч тодішні форми вияву французької державної дії були відмінні від форм вияву української державної дії, то суть обох державних дій одна, бо вона коріниться в національно-державних традиціях і в останніх актах суверенного волевиявлення обох народів у час, коли в їхніх столицях не було чужих наїзників.

Власне, знецінювання національно - духових, суспільно - етичних і державно - моральних вартостей української державної дії ми й поглиблюємо психологічну кризу серед державно -діючої еміґрації, в наслідок чого приходить до такого парадоксу, що ветеран Української Армії кидає оте, вище згадане, твердження.

І тому, незалежно від комплексу трагічних помилок президентів та урядів Українського Державного Центру, незалежно від трагічних помилок наших політичних груп, ми не сміємо відходити від одного річища української державної дії й не сміємо поглиблювати психологічної кризи в державнім секторі українського життя.

Тому одні з нас мусять позбутися намагань монополізувати в своїх руках увесь провід нашого державно-політичного будівництва, а другі мусять позбутися орієнтацій на власть імущих цього світу й не дивитися на них тільки «через призму доцільности, логічного умотивування й реалістичної оцінки», бо під час другої світової війни ця теорія багатьох завела на манівці, в тім і деякі тоді ще вільні держави — Болгарію, Румунію тощо. Тим більше в питанні державної дії ДЦ УНР ми повинні зайняти всі одне спільне становище, що випливає тільки з одної державної рації, утвердженної українським народом Актами Двох Великих Січнів на рідних землях, та діючої в Україні й поза нею.

Скажім собі всі так, як у час кризи в ДЦ УНР у 50-их роках писав у листі з 13. 11. 53 до автора цих рядків св. п. ген. М. Капустянський: «... нашою метою є оздоровлення Державного Політичного Центру і поширення консолідації на базі Української Національної Ради та полагодження праці з розмежуванням функцій кожного ресорту».

Скажім собі це й прямуймо до цього вже сьогодні, щоб могти в найкоротшому часі про нових будівничих у ДЦ УНР сказати так, як про тодішніх будівничих сказав у листі з 7. 12. 61 року до автора цих рядків св. п. ген. М. Капустянський: «Інж. О. Бойдуник, а зокрема інж. Д. Андрієвський, що йому часто-густо УНРада була найближчою й найріднішою, засукавши рукава, працюють, щоб влити свіжої крови в УНР». Та, як знаємо, то й сам св. п. генерал із засуканими рукавами працював в УНРаді до самої смерти, при чім був Керівником Військових справ ВО ДЦ УНР.

І чи не є в тім рука Божа, що в час найбільшої психологічно - державної кризи з'являються - знову ж таки завдяки тим, які символізують безперервність державно - визвольного пер вопочину 1917 року — видання, що, як промінчик сонця, намагаються пробудити в українській спільноті приспане бажання закріпити в нашім суспільстві та поширити в гуртках відважних борів в Україні, де українська духовість не піддалася московському скаліченню, українські соборно - державно традиції, плекані в Армії УНР, а потім в УВО, ОУН, УПА та в усім українськім бойовім Резистансі?

Хочемо звернути увагу наших читачів на ці видання, бо вважаємо, що вони можуть спонукати багатьох до застанови над тими вартостями минулого, про які небагато читачі знають, а які творилися жертвами кращих із найкращих борців за правду української нації та залишилися тільки в пам'яті небагатьох їхніх живих побратів.

І так, маємо на увазі ряд таких найновіших історично-військових видань: О. Доценка «Зимовий похід» і ген. В. Сальського «Українсько - московська війна 1920 року в документах», що їх перевидала Рада Залізного Хреста на чолі з св. п. генералом О. Загродським; Василя Кучабського «Корпус Січових Стрільців», що його доповнив і перевидав Ювілейний Комітет на чолі з пполк. В. Зарицьким у 50-річчя створення формації Січових Стрільців у Києві; генерала О. Удовиченка «Третя Залізна Дивізія». Матеріяли до цього видання упорядкував до друку ген. О. Вишнівський. Воно справді гарне, й за нього не тільки генерал О. Удовиченко буде вдячний генералові О. Вишнівському, але й усе колишнє вояцтво Третьої Залізної Дивізії. Та й уся українська спільнота з радістю повинна привітати цю книжку, що є вартісним вкладом в історію Армії УНР.

І тут мушу сказати, що автор цих рядків завидує побратимам Третьої Залізної Дивізії, бо він належав від лютого 1918 року по вересень 1925 року до Запорозького Корпусу, з якого її одержав безтермінову відпустку на студії в Українській Господарській Академії в Чехословаччині. Запорозький же Корпус, хоч є й найстаршою частиною Армії УНР, такої книжки не видав, бо багато старшин і козаків із його основних кадрів полягло на полі слави, та й з командного складу Корпусу вже ніхто не живе. Тому ми, щоб хоч щось сказати читачам про Запорозький Корпус, дозволимо собі в кількох реченнях передати таке: в основу Запорозького Корпусу увійшли передусім ті частини, що постали з ініціятиви Українського Військового Клюбу ім. гетьмана Павла Полуботка, отже полки Богданівський, Полуботківський, Богунівський, Дорошенківський і Наливайківський. Вони, власне, в лютому 1918 року, в час відступу з Києва по нараді своїх командирів об'єдналися в одну частину під назвою «Окремий Запорізький Загін», яким командував генерал Пресовський. Куренями цього Загону командували полк. (потім генерал) О. Загродський, полк. П. Болбочан, і полк. (потім генерал) В. Петрів. Запорозький Загін почав своє формування ще в районі Святошина, час формування був дуже короткий,

бо ми залишили Київ 6 лютого 1918 року, а повернулися знову до Києва 1 березня 1918 року й далі подалися в боях на Лівобережжя.

Пізніше Запорозький Загін розгорнувся в Запорозьку Бриґаду, якою після генерала Пресовського командував ген. Натієв, чому то Запорожців якийсь час і називали «Бриґадою Натієва». Ген. Натієва за гетьмана П. Скоропадського вислано в дипломатичній місії на Кавказ, де його й убили москалі. Гетьманський Уряд на місце ген. Натієва призначив командиром Запорожців ген. Бочковського, а начальником штабу — ген. Церетелі. Обидва вони в час протинімецько - гетьманського перевороту втекли до Денікіна. На чолі Запорожців став полк. Болбочан. Він же став тоді й головнокомандувачем Лівобережних Військ Армії УНР. На цім становищі його заарештував Волох, що пізніше з 3-ім Гайдамацьким полком перейшов до большевиків як «боротьбіст». Опісля командиром Запорозького Корпусу був призначений ген. Б. Поджіо, по нім тимчасово командував командир пішого Мазепинського полку 7-ої Дивізії полк. І. Дубовий, а далі перейняв команду Корпусом ген. В. Сальський. З пізніших командирів треба згадати ген. Базільського й ген. Вовка. Усіх їх уже нема в живих. По розформованні Січових Стрільців за гетьмана П. Скоропадського частина січових стрільців у 2-ім Запорозькім полку цього корпусу становила «бомбометну сотню», пізніше — Курінь Січових Стрільців.

Та вернімось до книжки ген. О. Удовиченка «Третя Залізна Дивізія». Власне, там на сторінці 13-ій він подає, як реаґувало українське воцтво в найбільш критичний момент на фронтах на тодішні познаки психологічно - державної кризи в українськім суспільстві, що впливало й на духовий стан воцтва в армії. Він там подає, що командири підлеглих йому частин на нараді заявили: «Ми прагнемо чину й самопосвяти в боротьбі. Нам обридло партійне безладдя, безвілля, зневіра й отаманія. Ми хочемо твердої влади, рішучости й досвідченого керування в бою, а не так, як це було дотепер, в наслідок чого Загін поніс без потреби тяжкі, невіджалувані втрати».

Чи ця заява не актуальна і в наш час? І таких актуальних проблем, які своєю актуальністю й своєю переконливістю сьогодні можуть багатьох з нас перестерегти від багато історичних помилок, багато.

Тому в час нашої теперішньої психологічно-державної кризи, як ніколи, апелюємо до нашого загалу: познайомтеся з цими виданнями й заглибіться в пізнання державних вартостей того нашого минулого, що творилося жертвами кращих із найкращих, чиї ідеали плекалися й плекаються їхніми живими побратимам по сьогодні та поширюються такими їхніми виданнями як ті, що були нами згадані.

Думаємо, що поява цих і подібних видань у час теперішньої психологічно - державної кризи може почасти спричинитися хоч би до усвідомлення українським загалом аксіоми, що на шляху до здобуття суверенної, матеріяльної, видимої державности лежить духово - психологічна держава, що є історичним твором усіх мертвих, живих і ненароджених державно - творчих поколінь.

Думаємо, що історично-військові видання можуть теж спричинитися до усвідомлення ваги переємства державних традицій нашої доби, ваги державних Актів 22-их Січнів та безперервности державної дії, що її історично - правним символом є ДЦ УНР в екзилі. Бо шукання форм втілення Українського Визвольного Руху поза реально встановленою суверенною волею українського народу формою, якою була й у пам'яті українського народу залишилася УНРеспубліка, лише занархізує наше життя й поможе Москві вирвати з пам'яті українського народу державні традиції нашої доби.

Тому слушно д-р В. Михайлів у згадуванім нами числі «Самостійної України» за липень-серпень ц. р. твердить: «... не можна порівнювати ДЦ УНР в екзилі, який має свою леґітимність в законах, винесених на Рідних Землях, із Визвольним Центром, що його може кожночасно покликати до життя навіть найменша кількість зібраних учасників...».

Тож, підсумовуючи все вищесказане, ми приходимо до висновку, що, як у княжу й козацьку, так і в нашу добу джерелом сили є історична закономірність української державної ідї, її безперервність та правно-історичне переємство державної влади, що на ієрархічнім шаблі стоїть понад групово - політичними й партійно-ідеологічними противенствами.

Юрій Артюшенко

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Вельмишановний і Дорогий Друже Редакторе!

Переглянувши свій допис «Підготовляємося до З'їзду в дусі єдности й успіхів» в останньому числі «Самостійної України» (за червень 1972), завважив я неточність на стор. 23, де сказано в переліку зробленої роботи на Оселі ім. О. Ольжича між іншим і таке: «Для розвагових програм Оселі, перебудовано танцювальну залю та влаштовано ряд додаткових удогіднень».

Дозвольте мені дати тут вияснення. Правдою є те, що перебудовано на Оселі танцювальну залю, але треба було мені додати, що зроблено це раніше й то заходами Відділу ч. 12 ім. Ю. Головінського з Філядедльфії, під якого опікою є клюб на Оселі ім. Ольжича, а та заля безпосередньо прилягає до стін клюбу.

Цю перебудову перевели уповноважнені Відділу ОДВУ у Філядельфії для справ клюбу, зокрема тодішній секретар Відділу мґр. Володимир Яців і скарбник Відділу п. Юрій Аннюк. Це вони не тільки керували перебудовою цієї залі, але й дали особисті безпроцентові позики на фінансування цієї перебудови, за що їм належиться додаткове признання. Головою Відділу в філядельфії в тому часі був наш довголітній передовий діяч і колишній Секретар Центральної Управи ОДВУ, друг Петро Ґенґало.

Прошу не відмовити помістити на сторінках «Самостійної України» це додаткове вияснення до справи «перебудови танцювальної залі» на Осселі ім. О. Ольжича, щоб не ділялася кривда для тих, які дійсно дали свій матеріяльний і працівний вклад у це діло.

Дякую наперед і прошу прийняти вислови якнайкращих успіхів у Вашій праці враз із висловами дружньої пошани

Ваш Петро Надтисянський

●

Дорогий Друже Редакторе!

Один знайомий дав мені прочитати пітсбурґське «Українське Народне Слово» ч. 12 з 22 червня 1972 р., в якім п. М. Гікавий, у поміщених «Спогадах», при згадці про полк. А. Мельника й Ст. Бандери пише так:

«Треба підкреслити, що вдача 2-ох провідників цілком відповідала настроям їх середовищ. Коли провідник Бандера — активний, самостійний, безкомпромісовий революціонер, має почуття міри, знає де починається націоналізм і де кінчається, може відділити зерно від полови, то полковник Мельник в своїх настроях є український старий пан, який з кожним хоче жити в добрих відносинах, навіть з ворогами, людина наскрізь несамостійна, робить те, що йому підказує його найближче оточення ПУН, хоч сам він не злий військовик, але кепський політик стратег і дипломат, який одночасно хотів би бути націоналістом, бо то його призначення, і добрим демократом, бо така мода. З кожним хотів би бути добрим і не наживати ворогів, а тому до всього підходив обережно, щоб сьогоднішним потягненням не пошкодити на завтра, але не бере в розцінку націоналізму українського, і своїми потягненнями стає гробокопателем націоналістичної ідеї, на якій хотів би будувати свої пляни, організацію й майбутність. Полк. Мельник зі своїм ПУН-ом не знає міри ціни, меж націоналізму, а тому його оранігзацію дуже тяжко опреділити як націналістичну бо вона може вважатися в однаковій мірі за національну організацію і за УНРівську демократичну».

Пізнав я п. М. Гікавого в Чікаґо, з якого він виїхав. Минувшина його мені не відома. Та, правдоподібно, він не займав ні в революційнім підпіллі, ні в політичнім житті такого становища, яке давало б йому право в своїх спогадах так критикувати історичну постать полк. А. Мельника. М. Гікавий безпосередньо не співробітничив ні на державнім, ні на революційно-політичнім відтинках з полк. А. Мельником, а тому не може мати фактичних відомостей, які є так необхідними, щоб твердити про колишнього Начальника Штабу Української Дієвої Армії, співтворця УВО-ОУН і невсипущого Революціонера, що він, мовляв, «стає гробокопателем націоналістичної ідеї», або, що він — «людина наскрізь несамостійна».

А-ко

Від Редакції: Нам цілком не дивно, що такий убогій духом і знанням карлик, як п. Гікавий, бачить так далеко, як його малеча величина дозволяє. Інша справа редакція «Українського Народного Слова», яка ці т. зв. «Спогади» помістила. Виходить — свій свого завжди знайде.

Вп. Пане Редакторе!

«Зле, що Редакція «СУ» ще й досі не помістила відомості про підготовку ОДВУ до конвенції УККА. Принайменше статутові зміни, які пропонує ОДВУ. В нас бо ходять різні чутки й «татарські вісті» в цих справах. Мовляв в цьому відчошенні є поважні різниці думок. Скільки в цьому правди?»

М. Б.

Від Редакції: Проєкт ОДВУ до змін статуту УККА містимо в цьому числі. Відносно другої справи, то якщо якісь люди такі, як кажете «татарські вісті» і пускають, то слід це брати на рахунок злонамірености. Рішення ЦУ завжди були цілістю респектовані.

З життя в ОДВУ

ДОДАТКОВІ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ УЧАСНИКІВ 31-ГО З'ЇЗДУ ОДВУ В ЧІКАҐО

Щоб гідно відзначити 31-ий З'їзд ОДВУ в Чікаґо потрібно єдности цілей і зусиль найширшого круга наших друзів, їхньої доброї волі та дружньої атмосфери.

Як вияв доброї волі та дружности члени 2-го Відділу ОДВУ в Чікаґо зголосили немалу скількість безкоштовних нічлігів, оферуючи свої доми учасникам З'їзду. Зголошення на ці нічліги адресувати на: Микола Яшко, 2315 Вест Чікаґо Евню, Чікаґо, Ілл. 60622. Телефон: (312) 625-5747.

Для кращого зорієнтовання друзів у виборі догідного транспорту і нічлігу, крім вже в місяці червні розісланих програм З'їзду, запрошень на бенкет та резервацій на бенкет і готель - подаєтся додаткові інформації:

В Шератон-Чікаґо готелю (тел. (312) 944-4100) можна зменшити кошти за нічліг від особи до 11.50 дол., замовляючи до кімнати додаткове ліжко для третьої особи. Для гостей готелю — уживання пливацького басейну безкоштовне. Безпосереднє автобусове сполучення готелю з О'Гера летовищем в день кожних чверть години, в ночі кожних пів години. Транспорт: відстані подані в милях, час переїзду в одну сторону автом в годинах, кошти транспорту в обі сторони включно з податком, літаком (ковч) та автобусом в долярах: Детройт-Чікаґо 268 миль, 5 годин, автобусом 24.00, літаком 54 дол. (в обі сторони), Клівленд-Чікаґо — 340 миль, 6 годин, 30 дол. автобусом, 66 дол. літаком; Міннеаполіс — 408 миль, 8 годин, 38 дол. автобусом, 70 дол. літаком; Пітсбурґ — 451 милі 9 годин, 43 дол. автобусом, 78 літаком; Рочестер — 600 миль, 12 годин, 50 дол. автобусом, 94 долярів літаком; Філядельфія — 746 миль, 15 годин, 71 дол. автобусом, 110 літаком; Нью Йорк - Чікаґо — 814 миль, 16 годин, 73 дол. автобусом, 118 літаком.

Ціни транспорту наглядно вказують, що найдешевший середник льокомоції, це їзда власним автом в товаристві трьох друзів. В цьому і переконує 20 літня практика членів 2-го відділу в Чікаґо. Замовлені квитки вступу на бенкет і коктейл — проситься відбирати в готелю при реєстрації від год. 8 рано 16 вересня 1972 р.

Інж. Юрій Дачишин — голова З'їздової Комісії

16 ВЕРЕСНЯ 1972 РОКУ
ДЕНЬ ОДВУ В ЧІКАҐО
З'ЇЗД, НАРАДИ, ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ, БЕНКЕТ, МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

ОДВУ як політична та суспільно-громадська організація в цілому, а чікаґський відділ спеціяльно, втішаються доброю опінією не тільки в українському громадянстві, але також в американському світі. Доказом цього є заповіджена присутність на Бенкеті Преосвященного Яро слава (Українська Католицька Церква), Преосвященного Владики Константина (Українська Православна Церква) та ґубернатора стейту Іллиной, п. Оґільві. Це знаходить відповідну оцінку та повне признання так зі сторони ЦУ, З'їздової Комісії, делеґатів та членів ОДВУ в

Америці, як і українського громадянства міста Чікаґо.

Присутність ґубернатора на Бенкеті з нагоди З'їзду ОДВУ, подиктована його позитивним ставленням до проблем української етнічної групи взагалі, а зацікавленням його дочки українською народною творчістю зокрема. В жадному разі не можна вважати цей перший виступ ґубернатора перед українською авдиторією в сполуці з осінньою кампанією за вибір президента Америки.

Мистецьку програму Бенкету перебрав один з кращих мистецьких ансамблів українського Чікаґо, а саме оркестра українських лікарів в Чікаґо.

Ми певні, що як і завжди так і цим разом мистецька програма оркестри лікарів, залишиться довго в пам'яті любителів добірної музики і співу.

Приїздимо, отже, всі на З'їзд ОДВУ.

Ю. Дачишин

●

Independent Ukraine

2315 WEST CHICAGO AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60622

Return and Forwarding Postage Guaranteed

DR D. PAVLYSZYN
4429 STATE RD
CLEVELAND. OHIO 44109